

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE
İŞSİZLİK KAYGISI VE OKULA YABANCILAŞMA
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Leyla KAYA
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Murat ÖZMADEN

AYDIN-2022

KABUL VE ONAY

T.C. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde Leyla KAYA tarafından hazırlanan “Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı ve Okula Yabancılaşma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı tez, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 20/04/2022

Üye (T.D.): Doç. Dr. Murat ÖZMADEN Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Yasin YILDIZ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Ercan ZORBA Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ONAY:

Bu tez Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri tarafından uygun görülmüş ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünün tarih ve sayılı oturumunda alınannolu Yönetim Kurulu kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Süleyman AYPAK

Enstitü Müdürü Vekili

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans tez çalışmamda ilgi, yardım ve hoşgörüsünü esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Murat ÖZMADEN' e çok teşekkür ederim. Ayrıca bana her konuda yardımcı olan ve desteğini esirgemeyen Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. Yasin YILDIZ'a teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmam süresince gösterdiği sabır, özveri ve destekleri için aileme ayrıca sevgili Emre Aydın AKTAŐ'a teşekkür ederim.

Leyla KAYA

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
TEŞEKKÜR	ii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	5
2.1. Kaygı	5
2.2. Kaygı Teriminin Tanımı	6
2.3. Kaygı Teriminin Felsefi Anlamı	7
2.4. Kaygı Belirtileri	7
2.5. Kaygı Türleri	8
2.5.1. Normal (Durumluk) Kaygı	8
2.5.2. Sürekli (Patolojik, Nevrotik) Kaygı	9
2.6. Kaygı ile İlgili Benzer Kavramlar	10
2.6.1. Korku	10
2.6.2. Depresyon	10
2.6.3. Stres	11
2.7. İşsizlik ve İşsizlik Kaygısı	11
2.7.1. İşsizlik	11
2.7.2. İşsizlik Kaygısı	13
2.8. İşsizliğin Nedenleri	14

2.9. Genç İşsizliğin Tanımı ve Kapsamı.....	15
2.10. Dünya’da ve Türkiye’de İşsizlik	16
2.11. Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı.....	18
2.12. Üniversite Öğrencilerinde İşsizliğin Kaynakları	19
2.13. Yabancılaşma.....	20
2.13.1. Yabancılaşma Kavramının Tanımı	20
2.14. Yabancılaşmanın Boyutları	21
2.15. Eğitimde Yabancılaşma.....	23
2.16. Okula Yabancılaşma.....	24
2.17. Öğrencilerin Okuldaki Yabancılaşma Kaynakları.....	25
3. GEREÇ ve YÖNTEM	27
3.1. Araştırmanın Modeli	27
3.2. Araştırma Grubu	26
3.3. Araştırmanın Konusu.....	27
3.4. Araştırmanın Amacı	28
3.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	28
3.6. Kabul ve Sayılılar	28
3.7. Dahil Edilme ve Dışlanma Kriterleri.....	29
3.7.1. Dâhil Edilme Kriterleri.....	29
3.7.2. Dışlama Kriterleri.....	29
3.8. Veri Toplama Araçları.....	29
3.8.1. Kişisel Bilgi Formu	29
3.8.2. İşsizlik Kaygı Düzeyi Ölçeği.....	30
3.8.3. Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği	30
3.9. Araştırmanın Etik Yönü	31
3.10. İstatistiksel Değerlendirme	31

4. BULGULAR	32
5. TARTIŞMA.....	47
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	53
KAYNAKLAR.....	55
EKLER	64
Ek 1. Tez İzin Yazıları.....	64
Ek 2. Anket Formları.....	66
BİLİMSEL ETİK BEYANI	70
ÖZ GEÇMİŞ.....	71

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

- a.g.ç.** : Adı Geçen Çalışma
- a.g.m.** : Adı Geçen Makale
- a.g.t.** : Adı Geçen Tez
- Akt.** : Aktaran
- KPSS** : Kamu Personeli Seçme Sınavı
- SBF** : Spor Bilimleri Fakültesi
- TUİK** : Türkiye İstatistik Kurumu
- YÖK** : Yüksek Öğretim Kurumu

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 1. Yıllara göre beden eğitimi öğretmenliği ilk atama kontenjanı	2
Tablo 2. Demografik değişkenler	32
Tablo 3. Güvenirlilik analizi sonuçları	33
Tablo 4. Ölçeklere ilişkin tanımlayıcı değerler.....	33
Tablo 5. Değişkenlere yönelik pearson korelasyon analizi sonuçları.....	35
Tablo 6. İşsizlik kaygısının öğrenci yabancılaşma üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılan basit regresyon analizi	37
Tablo 7. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	38
Tablo 8. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin sınıf değişkenine göre manova analizi sonuçları	39
Tablo 9. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin bölüm değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	40
Tablo 10. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin ikamet durumu değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	41
Tablo 11. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin gelir durumu değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	42
Tablo 12. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin kardeş sayısı değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	43
Tablo 13. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin iş deneyimi değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	45
Tablo 14. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin bulma ümidi değişkenine göre manova analizi sonuçları.....	46

ÖZET

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE İŞSİZLİK KAYGISI VE OKULA YABANCILAŞMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Kaya L. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Programı, Yüksek Lisans Tezi, Aydın, 2022.

Amaç: Çalışmanın amacı 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğrencilerde işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini Seçkisiz Örneklem Yöntemlerinden Basit Seçkisiz Örneklem Yöntemi ile belirlenen öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın evrenini 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi bünyesindeki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon lisans programlarında öğrenim görmekte olan öğrenciler (n=386) oluşturmuştur. Bu çalışma bir online anket uygulamasıdır. Kullanılacak ölçekler ise İşsizlik Kaygı Düzeyi Ölçeği ve Öğrenci Yabancılaşma Ölçeğidir. Anket ve ölçek uygulamalarından elde edilecek veriler SPSS 25.0 paket programında %95 güven aralığında ve 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bağımsız değişkenlere ait beta katsayı değerine, t değerine ve anlamlılık seviyesine bakıldığında; işsizlik kaygısının okula yabancılaşma üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu saptanmıştır ($t=-10,729$ $p<0.05$).

Sonuç: Bu çalışmada, işsizlik kaygısının okula yabancılaşma üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: İşsizlik Kaygısı, Kaygı, Okula Yabancılaşma, Yabancılaşma.

ABSTRACT

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN UNEMPLOYMENT ANXIETY AND SCHOOL ALIENATION AMONG STUDENTS OF THE FACULTY OF SPORTS SCIENCES

Kaya L. Aydın Adnan Menderes University, Institute of Health Sciences, Physical Education and Sports Education Program, Master Thesis, Aydın, 2022.

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between unemployment in students studying at Aydın Adnan Menderes University Faculty of Sport Sciences in the of the 2020-2021 academic year.

Material and Methods: The sample of the study consisted of students who were determined by the Simple Random Sampling Method, one of the Random Sampling Methods. The population of there search consisted of students (n=386) studying in undergraduate programs of Physical Education and Sports Teaching, Sports Management and Recreation within the body of Aydın Adnan Menderes University Faculty of Sports Sciences in the spring semester of the 2020-2021 academic year. This study is an online survey application. The scales are theUnemployment Anxiety Level Scale and the Student Alienation Scale. The data obtained from the questionnaire and scale applications were evaluated in the SPSS 25.0 package program at the 95% confidence intervaland at the 0.05 significance level.

Results: Considering the beta coefficient value, t value and significance level of the independent variables; It was determined that unemployment anxiety had a statistically significant effect on alienation from school ($t=-10,729$ $p<0.05$).

Conclusion: In this study, it was concluded that unemployment anxiety has a statistically significant effect on alienation from school.

Keywords: Alienation, Anxiety, School Alienation, Unemployment Anxiety,

1.GİRİŞ

Üniversite eğitimi, eğitim ve öğretim süreçlerini tamamlayıp gelecek yaşama hazırlayan ve farklı sektörlerde istihdam edilmeleri için kişileri temel eğitimden geçirerek iş yaşamına hazırlayan önemli bir süreçtir. Bu süreç, gençlerin iş hayatına adım atmalarını sağlar. Fakat mezun olunduktan sonraki belirsiz süreç öğrencilerde stres ve kaygıya neden olur. Bu kaygı ve stresin kaynağı küresel bir sorun haline gelen işsizlik olgusudur. Küresel bir problem olarak nitelendirilen işsizlik, üniversite öğrencilerinde pek tabii mezun olunca işsizlik kaygısına yani iş bulamama kaygısına yol açmıştır (Tektaş, 2014).

İşsizlik her geçen gün büyüyüp, ekonomiyi ve sosyal hayatı olumsuz yönde etkileyen önemli bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Tüm dünyada varlığını gösteren işsizlik sorunu Türkiye’de de en önemli ekonomik ve sosyal problemlerden biridir. Gündemin öncelikli konuları arasında yer alan ve Türkiye’de son yıllarda daha da ciddi bir boyuta ulaşan işsizlik yapısal bir problem olmuştur (Karagöl ve Akgeyik, 2010). Ülkede görülen işsizlik probleminin varlığı üniversite öğrencilerinin hali hazır da işsizlik kaygılarını epey tetiklemiştir (Dursun ve Aytaç, 2009). Çünkü işsiz insanların büyük bir bölümünü üniversite mezunları oluşturmaktadır (Durukan ve Öncel, 2013).

Türkiye İstatistik Kurumu verileri bu bilgiyi destekler niteliktedir. TÜİK (2021) Türkiye’de 1 milyon 350 bin kişinin üniversite mezunu olup da herhangi bir işte çalışmadığını ve çalışmak istemeyen veya iş bulmaktan ümidini kesen üniversite mezunu sayısının ise son bir yılda daha da artmıştır bu rakam ise 565 bin olarak bildirilmiştir.

Türkiye’de iş hayatına atılma yaşına gelen gençlerin eğitim düzeyleri üst seviyelere çıkarken, eğitilmiş işgücü istihdamı yeteri kadar sağlanamamaktadır. Bunun en temel sebebi sürekli olarak işgücü üreten üniversitelerin, iş dünyasının ihtiyaçlarını gözetmeden sayılarının ve kontenjanlarının arttırılmasıdır (Çolakoğlu ve diğerleri, 2017). Türkiye’de 4 Vakıf Meslek Yüksekokulu, 74 Vakıf ve 129 devlet olmak üzere toplam 207 üniversite bulunmaktadır (YÖK, 2021).

Üniversite sayısının hızla artması mezun sayısının da hızla artmasına ve dolayısıyla üniversite öğrencilerinde işsizlik kaygısının artmasına neden olmaktadır. Öğrencilerin çok sayıda mezun arasında işe giriş önceliği konusunda binlerce gençle rekabet etme zorunluluğu,

deneyim eksikliği ve insanların işsiz kişileri kusurlu veya beceriksiz gibi görmeleri üniversite öğrencilerinde işsizlik kaygısının artışının nedenleri arasında sayılabilir (Dursun ve Aytaç, 2009). Ayrıca üniversite mezunları arasındaki rekabet ortamında iş bulamayan, aileye bağımlı yaşamak zorunda kalan, kendi başına hayat kuramayan bireylerin sıklıkla görülmesi halen üniversitede öğrenim görmekte olan öğrencilerde karamsarlığa neden olabilmektedir (Ersoy ve Erdost, 2008).

Öğretmen yetiştiren fakültelerde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin birçoğu Kamu Personele Seçme Sınavı'na (KPSS) girer çünkü öğretmen olarak kamuda istihdam edilmek için yeterli bir puan almak ve yapılacak olan öğretmenlik mülakatına hak kazanmak için yoğun bir çaba içindedirler. Öğretmen olarak istihdam edilebilmek için ayrıca Genel Kültür ve Genel Yetenek sınavlarına ve Eğitim Bilimleri sınavı da yapılmaktadır. Bunlar dışında sadece bölüm okuyan öğrencilere pedagojik formasyon verilmesi ve yeni yeni eğitim fakültelerinin açılması öğretmenlik programlarından mezun olan öğretmen sayısını her geçen yıl arttırmaktadır. Ancak öğretmenliğe atama kontenjanlarının belirlenmesinde her geçen gün artan aday sayısı göz önünde bulundurulmamaktadır. Bu durum Spor Bilimleri Fakültesi'nden mezun olarak Beden Eğitimi öğretmeni olarak atanmayı bekleyen üniversite mezunlarını da olumsuz etkilemektedir (Karatepe ve diğerleri, 2020).

Beden Eğitimi öğretmenliğine ilk atama için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2014 ve 2021 yılları arasında ayrılan kontenjanlar şu şekildedir.

Tablo 1. Yıllara göre beden eğitimi öğretmenliği ilk atama kontenjanı.

Yıl	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kişi sayısı	1519	1879	1261	744	673	845	1522	540

Kaynak: (MEB, 2014; MEB, 2015; MEB, 2016; MEB, 2017; MEB, 2018; MEB, 2019; MEB, 2020; MEB, 2021):

Beden Eğitimi öğretmenliği ilk atama kontenjanlarının sadece birkaç Spor Bilimleri Fakültesi'nin bir yılda verdiği mezun öğrenci sayısı ile neredeyse eşit olması öğrencilerde işsizlik kaygısının gözlenmesine neden olabilmektedir. Alan yazın incelendiğinde bu ön görüyü destekler nitelikte çalışmalara rastlamak mümkündür. Yıldız (2008) çalışmasında Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon lisans programlarından çok sayıda mezun verilmesine karşın istihdamın yetersiz olduğunu belirtmiştir. Çerez (2004) Spor Bilimleri Fakültesi'nden mezun olan öğrencilerin istihdam sınırlılığı nedeniyle ihtiyaç fazlası

olduklarını bildirmiştir. Turgut ve diğerleri (2004) Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin "Mezuniyet sonrası istihdam problemi yaşayabileceğiniz için kaygılanıyor musunuz?" şeklindeki soruya öğrencilerin %72,3'ünün "Evet" şeklinde cevap verdiklerini bildirmişlerdir.

Yabancılaşma (alienation) kavramı ise, Felsefe dünyasına Hegel ile giren başkası, yabancı anlamındaki "alienus" kelimesinden türetilmiştir ve bu kelime Latince kökenlidir. Yabancılaşma kavramını en genel anlatımla tanımlayacak olursak eğer, kişilerin birbirlerinden veya belirli bir ortamdan veyahut da süreçten uzak kalmaları olarak tanımlayabiliriz. Yabancılaşma olgusu birçok alanda görüldüğü gibi eğitimde de boy göstermiştir.

Öğrencileri doğrudan etkileyen bir problemde eğitimde yabancılaşmadır. Öğrenciler okullarda eğitimsel ve öğretimsel süreçlerden soğuyup uzaklaştığında, öğrencilere bu süreçler giderek anlamsız hale gelir ve beraberinde öğrenme sürecine duyulan ilgi azalır ve beraberinde eğitim bu durumda zevksiz ve sıkıcı duruma düşer (Eryılmaz ve Burgaz, 2011).

Yabancılaşma yaşayan üniversite öğrencileri sosyalleşmede, kişisel ve mesleki gelişimlerinde problemler yaşamakta, eğitimini yarıda bırakabilmektedir. Bu kapsamda üniversite öğrencilerinin okula yabancılaşmalarını etkileyen faktörleri belirlemek önem kazanmaktadır (Çelik ve Güngör, 2020). Üniversite öğrencilerinin okula yabancılaşmalarına birçok faktör neden olabilmektedir. Nitekim Ataş ve Ayık'ın yapmış olduğu araştırmada (2013) üniversite öğrencilerinde okula yabancılaşmanın nedenini araştırdıkları çalışmalarında öğrencilerin cinsiyet, bölüm, sınıf arkadaşı ve öğretim elemanlarıyla ilişkilerinin, sosyal etkinlik süreçlerine katılım sıklıklarına etkisini ve okula yabancılaşma duygusu hissetmelerine neden olan faktörleri tespit etmişlerdir. Ayrıca üniversite öğrencilerinde işsizlik kaygısı okula yabancılaşma ile ilişkili olabilir. Bu nedenle araştırmada mezuniyet sonrası istihdamın kısıtlı olması nedeniyle işsizlik kaygısı gözlenmesi muhtemel Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde işsizlik kaygısı ile okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu araştırmanın ilk kısmında kaygı kavramının tanımı, bu terimin felsefi anlamı belirtileri, kaygının kaynakları, türleri ve benzer kavramlardan bahsedilecektir. Beraberinde işsizlik ve işsizlik kaygısı, genç işsizliğin tanımı ve kapsamı, Dünya'da ve Türkiye'de genç işsizlik, üniversite okuyan öğrencilerinde işsizlik kaygısı, üniversite okuyan öğrencilerde işsizlik kaygısının nedenleri ve işsizlik kaygısının kaynakları sunulmuştur.

Birinci bölüm ikinci kısımda ise yabancılaşma ve yabancılaşma kavramının tanımı, eğitimde yabancılaşma ve okula yabancılaşma kavramlarının tanımı ve kapsamı sunulmuştur. Üçüncü bölümde ise araştırmanın amacı ve yöntemi, konusu, kapsamı, evren ve örneklem, sınırlılıkları, kabul ve sayılıtlar, hipotezlerin denenmesinden sonra elde edilen bulguların tartışılması, “ekonomideki istihdam zorlukları”, “çevresel ve sosyal baskı”, “kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği”, “niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği” işsizlik kaygısına neden olan alt boyutlara verilen cevapların dağılımının tartışılması, alt boyutların ortalamalarının işsizlik kaygısına neden olan faktörlerin tartışılması, öğrencilerin işsizlik kaygısına neden olan demografik değişkenlerle alt boyutlar arasındaki ilişkinin tartışılması ve öğrencilerin okula yabancılaşmasına neden olan; “güçsüzlük”, “kuralsızlık”, “soyutlanmışlık”, “anlamsızlık”, verilen cevapların alt boyutların dağılımına göre tartışılması, alt boyutların, öğrencilerin okula yabancılaşmasına göre ortalamalarının tartışılması, öğrencilerin okula yabancılaşmasına neden olan demografik değişkenlerle alt boyutlar arasındaki ilişkinin tartışılması, beraberinde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelenmesi sonucu elde edilen bulgular sunulmuştur.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Kaygı

Kaygı, insan yaşamını her açıdan tehdit eden, iç ve dış kaynaklı tehlike olarak algılanan bir duygu durumu sonucudur (Güleç ve Köroğlu, 1997; Ehtiyar ve Üngüren, 2008). Kaygı kavramını genel bir bakış açısıyla tanımlanacak olursa; tehlike riski altında yaşanan korku ve bu korkunun yarattığı bunaltı ve tedirginlik olarak tanımlanabilir (Budak, 2005). Kişi yaklaşmakta olan herhangi bir tehlikeyi hissettiğinde ve bu tehlike tedirginlik ve endişe hissini ortaya çıkardığında aslında yaşanan duygu kaygıdır (Akgün ve diğerleri, 2007 ; Önocak, 2008).

Hemen hemen tüm insanlarda var olan kaygı, uygarlaşmanın bedeli olarak kaygı, bilinç düzeyinde var olan ve hep yenilenen biçimleriyle kişinin yaşamında hep var olmuştur (Kılıçbay, 1999). Bireyi tüm yönleriyle ele alan, bütün kuram ve ruhbilim öğretileri her zaman kaygıya yer vermiştir. Bunun sonucunda kişiliği oluşturan temel güç kaygı olarak kabul edilmiş fakat bazı görüşler ise bu görüşü ikincil etken olarak görmüştür. En temel anlamıyla şöyle ifade edilecek olursa, kişiliğin oluşmasında ve gelişiminde ve bununla beraber davranışın ortaya çıkmasında önemli rol oynamış ve önemli bir etken olarak değerlendirmiştir (Alper ve diğerleri, 2001).

Kaygı, en genel anlamıyla, insanda ortaya çıkan herhangi bir tehlike korkusunun yansımasıdır. Yani tedirginlik yaratan veyahut usdışı korku durumu olarak da tanımlanabilir. Kaygı nesnesi belli olmadığı için korkudan farklı bir durumdur, bu sebeple korku duygusunun nesnesi belli iken kaygının belli değildir. (Budak, 2000). Kaygı içinde olan birey herhangi bir şey veya durumdan korkuyormuş gibiyken, kuruntu yapar ve kendini rahatsız hisseder (Dağ, 1999). Kaygı, bazı durumlarda anormal görülebilir, bu durumlar kişinin kolayca başa çıkabileceği küçük bir zorlukla karşılaştığı zaman ortaya çıkar (Atkinson, 2010).

2.2. Kaygı Teriminin Tanımı

Kaygı, “anxious” kelimesinden gelir Latince kökenli bir kelime olup terim anlamı kaygı ve üzüntü halidir. Kaygı kavramını kullanan ilk kişi Sigmund Freud’dur. Freud bu kavramı, kavram olarak tanımlayarak sebeplerini araştırarak ortaya koyan ilk kişidir (Lök ve diğerleri, 2008). Kaygı Freud’a göre, yaşamı sürdürebilme, çevreden gelen tehlikelere karşı, bireyi koruma olarak hatta bireyin yaşadığı normal anksiyeteyi yaşamın sürmesi için gerekli görür (Gençtan, 2003).

Freud, kaygıyı nevrotik bir durum olarak tanımlar ve bu tanımı yaparken kişiliğin ilkel yanı olan id, kaygının özündedir ve id’in iç tepkilerinin bastırılmasının yattığını belirtir. Bu bağlamda bir örnekle savunulan tezi açıklayacak olursak eğer, kapalı bir yerde olunca bundan çekinen ve korkan bir erkek çocuğunun aslında yakın ilişki kurma ihtiyacını ve cinsel arzularını açıklamaktan korkmakta olduğu sonucunu görürüz. Yani kaygının nedeni engellenmedir (Davison ve Neale, 2004).

Kierkegaard ise kaygı kavramını, gerekli olan uyarıcı güç olarak yani hiçlikten varlığa atılımı yapmak için gerekli bir uyarıcı olarak tanımlanır. Martin Heidegger ise yaptığı tanımı Kierkegaard’tan alıp daha ileri bir düzeye taşımış bir filozoftur ancak Heidegger bu kavramı bir miras gibi aldığı göz önüne alındığı halde Kierkegaard’tan hiç bahsetmez, ki ayrıntılı olarak ele almasına rağmen. Kierkegaard kaygı kavramını aynı zamanda hiçlikten kurtuluş için gerekli görür, Heidegger ise bu durum şu şekilde ortaya çıkar. İnsan hiçliğin tehdidi karşısındadır ve yolunu kaybetmiştir, varoluşun içine düştüğü güvensizlik duygusunu yaşar ve insanın hem dünyaya fırlatılmışlığının hem de ölümlü varlık oluşunun farkına varmasıyla ortaya çıkar (Güçlü ve diğerleri, 2002).

Horney, kaygının davranışlara etki ettiğini ve bilinçdışı yaşandığını söyler. Horney kişinin kendisini çaresiz hissettiğini söyler. Bilinçdışı olarak yaşandığını belirten Horney Kaygının mantıkdışı olduğunu da niteler ve bu durum insanın istemeyeceği bir durum haline gelir. Çünkü insanlar mantıkdışı olan bir şeyin etkisi altında olmak istemez. Çünkü “Birey için bir durumun korkutucu olma durumu ne kadar kontrol dışındaysa beraberinde kapasiteyle başa çıkılamayacak baş edilemeyecek olarak algılanırsa, kaygılı olma durumu ortaya çıkar ve kişi kaygılanır (Dağ, 1999). Köknel kaygıyı kişide baskı ve gerilime yol açan "endişe, kuruntu, korku, telaş ve üzüntü” duygu durumu" olarak tanımlamıştır (Köknel, 1997).

Türk dil kurumu sözlüğüne göre ise kaygı, üzüntü ve endişe duyulan, tasa ise tıp

biliminde genellikle kötü bir şey olacaktı hissi verip bu düşünceyle sebebi belirlenemeyen gerginlik duygusu olarak ortaya çıkan bir düşünce olarak tanımlanır (TDK, 2005).

2.3. Kaygı Teriminin Felsefi Anlamı

Felsefede 'Varoluşçuluk' kavramı kaygıyı temel bir kavram olarak ele alan bir akımdır. Varoluşçuluk akımı, 19.yy'ın sonlarına doğru ortaya çıkmış bir felsefi akımdır ve insana önem verir bu nedenle farklılık arz eder. Varoluşçuluk akımı, kaygı terimini ayrıntılı bir şekilde ele alır ve bunu derinlemesine işler. Kaygıyı, felsefik bir akım olan varoluşçuluk akımına kazandıran filozof Kierkegaard'dır. Kierkegaard, insanın nesnel olarak akılla kavranamaz der ve bu fikir beraberinde insanın biyolojik ve rasyonel yanı önemlidir der ve bununla birlikte psikolojik yönünün de önemli olduğunu söyler, insan psikolojik yönüyle anlaşılmaya uygundur. Kaygı kavramını irdeler bu düşüncenin paralelinde. Ve aynı zamanda kaygıyı bir ruh durumu olarak görür, bu ruh durumu insanın hiçlikten kurtulması ve silkinmesi için gerekli görür.

Kierkegaard kaygı kavramını etraflıca incelediği için bir diğer düşüncesi ise kaygının korkudan farklı olduğudur. Yani ona göre kaygı ve korku birbirinden farklı şeylerdir. Temelde var olan gerekçe şudur: Korkuya neden olan bir nesne var iken kaygı için aynı durum söz konusu değildir kaygı bir hiçlik durumudur. Korkunun nesnesi bellidir ve korku zapt edilebilen bir duygu durumundadır, kaygı ise asla kontrol altına alınamaz çünkü nesnesi yoktur (Deren, 1999).

Kierkegaard'a göre kaygı, yalnızca insanlarda bulunur ve bunun nedenini ise insanın ruhsal bir varlık olmasına bağlar. Yani kaygı, geleceğe yönelik bir hiçlik durumunu ifade eder (Kierkegaard, 2004).

2.4. Kaygı Belirtileri

Her zaman stres yaratan durumlar kaygı belirtilerini işaret eder. Bu belirtileri kişi Bilişsel, Bedensel ve Davranışsal belirtiler olarak gösterebilir (Köroğlu ve Güleç, 1998).

Bedensel belirtiler de kaslar gergin ve gevşemez, kalp çarpıntısı, terleme, baş dönmesi,

ishal ve nefes almada zorluklar yaşanır.

Bilişsel belirtiler de kişinin normal davranışlarında bozulmalar görülebilir, kişi her zaman üzgün ve başkaları için iyi şeyler düşünmez, Kişi kaygıyı gizlemek ister ve bu günlük yaşamına etki eder. Günlük yaşama etki eden bu durum kişiyi normal yaşamdan alıkoyar. Davranışları mantıksız olur, anlamsız şeylerde bulunur, bir davranışı takıntılı bir şekilde üst üste yapar ve bu davranışları tekrarlar, basit şeyleri korku haline getirebilir, anlamsız korkular edinebilir.

Davranışsal belirtiler ise kişiden kişiye farklılık gösterir (Köknel, 1982). Kaygı, çaresizlik hissi verdiğinde davranışsal olarak nefes alıp vermede, kan basıncında değişiklikler, çarpıntı, terleme, sıcak basması, soğuk soğuk ürperme, el, ayak ve bütün vücutta titreme, sarsıntı, nefes almakta güçlük çekme, boğuluyormuş gibi hissetme, boğazda düğümlenme, baş dönmesi ve dengesizlik gibi belirtiler sayılabilir (StackSullivan, 2003).

2.5. Kaygı Türleri

Kaygı türleri Freud'a göre üç tanedir Bunlar: Durumluluk, Sürekli ve Suçluluk kaygısıdır (Gençtan, 2003). Diğer taraftan ise Spielberg iki kaygı türü tanımlamıştır. Genel olarak kabul gören araştırmalarda sıklıkla dile getirilen ve kullanılan kaygı türü ise insanlarda sürekli kaygı ve durumluk kaygı olarak belirtilir. Bu kaygı türleri ise Spielberger ve arkadaşlarının çalışmalarına göre farklı özellikte ve farklı yoğunlukta ve iki faktörlü kaygı kuramının özünü oluştururlar (Spielberger, 1971).

2.5.1. Normal (Durumluk) Kaygı

Durumluk kaygı, subjektif bir korkudur kişi içinde bulunduğu özel bir durumu tehdit olarak algılar ve o şekilde yorumlar bu algı ve yorum sonucu oluşan duygusal tepki bu sebeple subjektif bir korku durumudur. Durumluk kaygının kalıcılığı, kaygının şiddetinin, süresinin, algılanan tehdidin miktarının ve kişinin tehlikeli durumunun yorumlamasıyla alakalıdır. Stres eğer yoğunsa durumluk kaygı seviyesinde yükselme olur, stres ortadan kalkarsa o seviyede azalma meydana gelir. Fiziksel değişimler yaşanabilir çünkü fizyolojik olarak da sinir sistemini baskılı durum uyarır ve bu uyarma sonucu titreme terleme, kızarma ve sararma gibi

değişimler olabilir. Bu bulgu ve belirtiler bireyde gerilim ve huzursuzluğun göstergesidir (Öner ve Le Compte, 1983).

Durumluk kaygı, tehlikeli durumlarda ortaya çıkan bir kaygı türüdür ve genel olarak kişinin o anda yaşadığı geçici bir durumu işaret eder. Durumluk kaygının ortaya çıkması için, insanın kendisini tehlikede hissetmesi ve belirli bir anda bir uyarıcı veya durumu kendisi için zararlı olarak algılaması yeterli bir sebep olacaktır.

Freud' un Psikoanalitik Kuramına göre, objektif ve çevresel tehlikeler, nesnel ve gerçekçi olarak tanımlanır ve 'normal' kabul edilir. Çevresel koşullara bağlı olduğu için her insan bunu yaşayabilir ve kaygının şiddeti karşılaşılan çevre koşulunun şiddetine bağlıdır (Baymur, 1990).

2.5.2.Sürekli (Patolojik, Nevrotik) Kaygı

Sürekli kaygı, kişinin sürekli olarak geleceğe yönelik hissettiği kaygı yaşantısına olan yatkınlığını ifade eden bir durumdur. Bu yatkınlık kişinin içinde bulunduğu durumları her durumda ve genel olarak stresli olarak algılar ya da her durumu stres olarak yorumlar, kişi hep bu eğilimdedir. Kaygının sürekli olması kişiye mutsuzluk ve hoşnutsuzluk duygusu verir, çünkü kişi baskılı olmayan durumları tehlike olarak algılar ve bu algı kişinin özünü tehdit eder. Tehdit olarak algılanan kaygı sonucunda oluşan duygu hoşnutsuzluk ve mutsuzluk duyguları yaşamasına sebep olur. Bu histe olan kişiler kaygı seviyeleri yüksek olduğu için kolay incinirler. Ve bu yüksek kaygı düzeyi kişiyi karamsarlığa iter. Bu kişiler sürekli kaygıyı yaşadığı gibi durumluk kaygıyı da yoğun bir şekilde u-yaşarlar (Öner ve Le Compte, 1983).

Freud'un Psikoanalitik Kuramına göre nevroitik yani patolojik bir diğer ismiyle sürekli kaygılı olma durumu birey için baskı altına alınmış cinsel dürtülerinin ve saldırgan dürtülerinin meydana getirdiği iç tehlikelerden kaynaklanır ve sürekli kaygı olarak tanımlanır (Baymur, 1990). Patolojik kaygıyı ise Spielberg, kişinin kaygı yaşantısına olan yatkınlığı olarak tanımlamıştır. Yani bu durumda kişi sürekli olarak içinde bulunduğu durumları stresli algılar ve stresli yorumlar (Öner ve Le Compte, 1983).

2.6. Kaygı ile İlgili Benzer Kavramlar

2.6.1. Korku

Latince ‘phobos’ kelimesinden türetilen korku, gerçek bir tehlikenin veya olası bir tehlike düşüncesinin uyandırdığı endişe duygusudur. Korku birçok olumsuz tepkinin kökeninde bulunur. Korkuyu deneyimlemeyi istemektense bunun yerine kızgınlık, çekilme, bunalım veya cezalandırma gibi bilindik ve alışıldık tepkileri vermek insana daha cazip gelir (Segal,1999).

Kaygı ve korku kişiler tarafından kolaylıkla ayırt edilemeyebilir. Terim anlamı aynı olarak yorumlanır. Ama bariz bir fark vardır. Korku kişinin kendisi tarafından bilinir, kaygıdaki gibi bilinçsiz olmamaktadır (Dağ, 1999). Kaygının kaynağı belirsiz iken korkunun bellidir yani kişinin tehdit altında olmasını düşündürecek durumlarda bedensel belirtilerin ortaya çıktığı duygusal durumlardır (Abacı ve Kalkan, 1996).

Korku, heyecansal bir tepkidir. Dış baskı veya tehlike karşısında bilinçli olarak ortaya çıkar. Kişi tehdidi dışarıda algılar, yani ona göre varoluşsal benlik hissini tamamı tehdit altında değildir, tehlikeyi fark eden kişi bunu fark eder, tehdidi bilir bununla uğraşmak için ise geliştirdiği kaçma veya savunma mekanizmasını geliştirir ve böyle bir davranış içerisine girebilir. Korku ve kaygı her ne kadar içerikleri bakımında birbirlerine çok benzeyen kavramlar olmuş olsalar da kaygıda bu duygu çok açık değildir ama kişi aşırı korku tepkisi verir (Watson ve Tellegen, 1985).

2.6.2. Depresyon

Abramson ve Seligman (1978), depresyonu açıklarken depresyonun oluşumuna değinirler çünkü depresyonun oluşumu çaresiz kalma durumu olarak açıklanmaktadır. Bu durum çocukluktan beri karşılaşılan acılı uyarılardan kaçmayı, bu acılardan kurtulmayı bilmemeyi açıklar.

Abramson ve Seligman (1978), depresyonu açıklarken Öğrenilmiş Çaresizlik kuramını geliştirmişlerdir. Bu kuramda çaresiz kalma durumu söz konusudur. Bazı Davranış bilimciler depresyonu uygunsuz ve yetersiz etkenlerin pekiştirilmesi olarak ve bazı destekleyici etkenlerin ise geri çekilmesi sonucu geliştiğini açıklar (Costrin ve Draguns, 1989). Yani depresif bir kişi genel olarak başarısızlık sebebiyle genel nedensel yüklemeler ile içsel ve

değişmez iken başarıda ise özel nedensel yüklemeler ile dışsal ve değişebilir boyuttur (Costin ve Draguns, 1989).

2.6.3. Stres

Selve (1956), stresle ilgilenen önemli ve öncü bilim insanlarından biridir, stresi, insanın vücuduna herhangi bir özel olmayan isteme karşı, vücudun tepkisi olarak tanımlar (Johnstone, 1989).

Cüceloğlu ise stresi kişinin fiziksel ve sosyal çevresindeki uyumsuz koşullardan kaynaklı bedensel ve psikolojik sınırlarının ötesinde harcadığı çaba olarak tanımlar (Cüceloğlu, 1994). Stres'in bazı belirtileri vardır bu belirtiler stresin kendine özgü belirtileridir. Sürekli endişeli, kaygılı ve gerginlik hali, sigara ve alkol kullanımı, uykusuzluk yaşama, iş birliğine girmede yaşanan zorluklar, yetersiz hissetme duygusu, duygusal dengesizlik, yüksek tansiyon ve sindirim sorunlarıdır (Davis, 1984: 439. Akt. Pehlivan, 1995).

Stres, genel olarak kişinin varoluşu için gerekli yaşamsal bir güç, kişinin olgunlaşma sürecinde kuvvetli bir etmendir (Dereli, 1992).

2.7. İşsizlik ve İşsizlik Kaygısı

2.7.1. İşsizlik

Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre işsiz olarak tanımlanan birey; iş arayan, herhangi bir işte bir saat bile çalışmamış, eğer iş bulduysa ve iş bulduğu haftayı takip eden zaman içerisinde çalışmaya hazırsa ve son dört hafta içinde iş arama faaliyetinde bulunmuş olması son olarak hala bir işi yoksa işsiz olarak tanımlanır (Mitrakos ve Tsakoglou, 2010). TÜİK'in işsizlik için yapmış olduğu tanım ise, herhangi bir iş arama yollarından birini kullanıp üç aydır işsiz olan, hali hazırda istihdam halinde olmayan ve iş başvurusu yapıp olumlu sonuç aldıktan sonra iki hafta içinde işbaşı yapabilecek olan tüm kişiler işsiz olarak tanımlanır. İşsizlik oranı hesaplaması iş bulamayan nüfusun toplam işgücüne bölünür ve bu şekilde oran elde edilir. (www.tuik.gov.tr).

Kişi işsizliği, istihdam edildiği işten aldığı gelirin kesilmiş olması durumu olarak tanımlar. Toplumsal olarak işsizlik durumu, üretici kaynaklardan biri olan işgücünün bir bölümünün kullanılamaması, boşa harcanması durumu olarak tanımlanır (Ataman, 1999). İşsizliğe birde tarihsel perspektiften baktığımız zaman, sanayi devriminden sonra ücretli çalışma şeklinin yayılması ve işçi-işveren ilişkilerinin gelişmesiyle ortaya çıktığı söylenebilir (Ataman, 1999).

Tarihsel perspektif 19.yüzyılda karşımıza işsizliğin bireyin eksik ve hatalarından kaynaklandığını gösterir fakat 20.yüzyılda durum böyle değildir, işsizlik sosyal bir nitelik kazanmıştır. 15-24 yaş arası nüfus genç nüfus kategorisine girmektedir. Türkiye de genç nüfus yoğundur ve Türkiye genç nüfusun yoğun olduğu ülkeler arasında yer alır. Bu genç nüfus yoğunluğu, işsizlerin önemli bir bölümünü oluşturur (TÜİK, 2017).

İşsizliğin nedenleri gelişmiş ülkelerde, talebin yetersizliği ve üretim fazlalığından kaynaklanır ayrıca ekonomik dalgalanma ve istikrarsızlıklarda işsizliğe kaynak oluşturur. Gelişmekte olan ülkelerde ise işsizliğin nedenleri; sermaye yetersizliği, emek arzı ile sermaye ve diğer üretim araçları arasındaki uyumsuzluk olarak tanımlanır (Bulut, 2011).

Tüm Dünya da olduğu gibi işsizlik, Türkiye'nin de önemli ve öncelikli problemleri arasına girer. İşsizlik sorunları 1980-1990'ların başında kısmi bir azalma göstermektedir fakat 1960'larda durum farklılaşır ve sürekli olarak artmaktadır (Ansal, 2000). Gençlerin her geçen gün artan bir bölümü ne eğitimde ne de istihdamda (NENİ) kategorisine girmektedir (NENİ) kategorisi işsizlik türlerini belirleyen bir kategori modelidir bunun sonucunda genç işsizlik oranları sürekli yüksektir ve eğitimden çalışma yaşamına geçiş giderek zorlaşmıştır (ILO, 2016).

Bir iş sahibi olup istihdam da yer almak ve iyi bir statüye gelmek isteyen gençler üniversite eğitimi alır. Bu amaçla her yıl yaklaşık iki milyondan fazla öğrenci üniversite sınavına girer fakat üniversite eğitimi almak ve herhangi bir bölümden mezun olmak işsizlik sorununu ortadan kaldırmaz ve hatta olumsuz bir sonuçla karşı karşıya kalınır, yani yüksek işsizlik oranları eğitilmiş işgücünü de tehdit eder.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2017 yılında mart ayı verilerine göre yükseköğretim mezunlarının işsizlik oranı %12,2 yani yaklaşık olarak bir milyon üniversite mezunu genç işsizdir.(TÜİK, 2021). Türkiye İstatistik Kurumu 2021 yılı verileri ise, işsizlik oranını yüzde 13,2 seviyesi açıklıyor.

2.7.2. İşsizlik Kaygısı

Kaygı, bireyin yaşadığı tedirginlik ve endişe halidir bu tedirginlik yaklaşmakta olan bir tehlike kaynaklıdır. İş bulma ümidi olan kişi iş bulamama durumunda olduğunda çaresiz, umutsuz ve hatta bunalıma sürüklenebilmektedir. Bu durum karşısında genç birey geleceğinden endişe duyar ümitsiz ve tedirgin olabilir (Akgün ve diğerleri, 2007; Önocak, 2008).

Küresel çapta işsizliğin artmasının sonuçları olarak tüketim azalıp maliyetlerin artması ve yüksek borç yüküyle karşı karşıya kalınması sonucu işsizlik artıp kronik bir hale geldi (Özsöz, 2012). Artan işsizlik sonucu Ersel'in (1999) yılında yapmış olduğu çalışmaya göre işsizliğin doğurduğu sorunlar bedensel olmayıp ruhsaldır, sefalet değil kin ve korku duygularıdır. Yüksel (2003) yapmış olduğu çalışmaya göre ise işsizlik, işsizlere kızgınlık duygusunu yükler ve geleceğe ilişkin umutsuzluk verir, iş bulma ümidi konusunda ise iş bulma ümitlerinin bulunmadığını belirtir.

Üniversite mezunu olan gençler iş bulamadıkları zaman yaşadıkları en sıkıntılı ve zorlu süreç olan aile baskısı sürecini yaşarlar ve süreci yaşarken bu aile baskısıyla başa çıkmak zorunda da kalabilirler. Bu baskı ve kaygılarla başa çıkmak zorunda olupbu baskıdan bunalan gençler saldırganlık dürtülerine engel olamayıp saldırgan tavırlarını bir amaca yöneltme gereksinimi duyarlar, bu bağlamda kolayca yasa dışı yollara sapabilirler. Çünkü birey iş bulamadığı zaman kendisini işe yaramaz olarak görebilir.

Kaygı, insanlar için birçok olumsuz duyguyu barındırabilir bu duygular karamsarlık, başarısızlık, umutsuz olma ve endişe duyma olarak nitelendirilebilir, kaygı gelecekle ilgili olumsuzluk içerebilir. Bu olumsuz duygular dışında çevreden gelebilecek tehlikelere karşı ise gerekli uyumu sağlamak ve yaşamı sürdürmek içinde insanı motive edebilir, bununla birlikte öznel duyguları harekete geçirerek çok yönlü bir duygu durumunu da içerebilir (Özusta,1995).

Kaygı, bireylerde sık olarak farklı durumlarda da ortaya çıkabilir, bu durumlar kontrolü kaybetme korkusu olarak çıkabilir, saldırganlığı ön planda tutarak öfkeyi ortaya çıkarabilir, cinsellik ile ilgili kaygılarla birlikte bağımlılık ve bağımsızlık ihtiyaçları arasındaki çatışmaya da sebep olabilir. Ayrıca kaygı, bireylerde arkadaşlık ilişkilerinde de ortaya çıkabilir yani arkadaşlarından kabul görmeye ilgili olarak ortaya çıkabilir. Beden imgesi ve cinsel kimlik

ile ilgili kaygılar ve bireysel rekabetlerde kaygılı olma halinde sık durumlarda ortaya çıkabilecek kaygı türleridir. Kaygı birey için istenmeyen ve gerilim yaratan bir duygu durumu olduğu için birey bu duyguları yok etmek ister. Kaygıyı ortadan kaldırmak isteyen birey bazen hoş olmayan madde ve alkol kullanımı gibi yollara başvurabilir. Bu olumsuz durumlar uygun şekilde ön görülüp tedavi edilemezse devamlı hale gelebilir.

Bir araştırmaya göre gençlere gelecekte beklenen sorulduğunda gençlerden gelen öncelikli cevap, iyi bir iş sahibi olup toplum tarafından kabul görülüp saygı duyulan bireyler olmak istedikleri cevapları alınmıştır. Diğer ikinci cevap iyi bir yaşam sürüp huzurlu olma ve ardından üçüncü cevap ise zengin olmak istedikleri yönündedir (Yavuzer ve diğerleri, 2005). İş bulamama, bireylerde ümitsizlik duygusuna kapılma, hedeflerinden vazgeçme ve yanlış tercihlere başvurmalarına yol açar (Koçak ve Çepni, 2017).

2.8. İşsizliğin Nedenleri

İşsizlik kaygı duygusunu ortaya çıkaran bir etkendir. İş bulamayan gençlerin bu beklentisi gerçekleşmediğinde umutsuz, çaresiz ve bunalımda olabilir. Bu kaygıların ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlar, bireyleri geleceğe yönelik tedirgin ve ümitsiz edebilir. Bu olumsuz duygular bireylerde kaygıya yol açar. Olumsuz duygular getiren kaygılar bazen de olumlu duyguların da yaşanmasına sebep olabilir. Örnek olarak başarısızlık yaşamamak için kaygılı olan birey hedefine ulaşmak için daha çok çalışır ve birey için başarıya duygusu hedefe ulaşmak için motive edici olabilir. Sonuç itibarıyla kaygının şiddeti ve başarılmak istenen hedef ve görevin zorluk derecesi olumlu ve olumsuz olduğunu belirler (Akgün ve diğerleri, 2007).

İşsizliğin nedenleri makro ve mikro nedenler olarak iki kısımda incelenebilir. Genç işsizliğin makro ve mikro nedenlerine bakacak olursak eğer, etnik köken, kişisel yetenek, çalışma tercihleri ve ilk işbaşı beklentileri mikro nedenler olarak sınırlandırılabilir (Murat ve Şahin, 2011). Genç işsizliğin makro sebeplerini ise, yetersiz eğitime bağlayıp, mobilite faktörünü öne çıkarıp ve eksik büyüme ile sınırlandırabiliriz (Taşcı ve Darıcı, 2009).

Yapısal nedenler açısından bakıldığında ise genç işsizlikte; gençlerin eğitim niteliği, aldıkları eğitimin iş becerisine yansması ile gençlerin emekleri karşısında istediği arz ve piyasa emek talebi arasındaki farklılıklar bulunmaktadır (Çetinkaya, 2010). Türkiye’de genç işsizliğin nedenlerine baktığımız zaman ise karşımıza çıkan ilk sebep, gençlerin hala

öğrencilik hayatı yaşaması sonucu istihdama katılamama durumu ortaya çıkar. Öğrencilik durumu istihdama katılmak için geç kalınmış bir faktördür. İşsizliğin kadınlar açısından faktörü ise ev işleri ile meşgul olma durumu vardır.

Ek olarak bilgi teknolojilerinde yaşanan yapısal dönüşüm sebebiyle Türkiye’de genç işgücünün gerekli eğitimi almamış olması da sorunun nedenleri arasında yer alır. Ayrıca genel olarak bakıldığı zaman genç işsizliğin nedenleri arasında gençlerin iş gücü piyasasında yeterince tanınmamaları ve işverenlere ek maliyet yaratması sebepleri ile genç işsizliğe neden olan faktörlerdir (Ata, 2007).

2.9. Genç İşsizliğin Tanımı ve Kapsamı

Genç Nüfus olarak tanımlanan 15- 24 yaş aralığı Birleşmiş milletlerin standart sınıflamasına olarak kabul edilir. Bu yaş grubunda olan kişiler genç nüfus olarak tanımlanır. Fakat bu tanımlama kültürel sosyolojik, politik ve kurumsal faktörler göz önüne alınarak ülkeden ülkeye değişir. Endüstriyel olarak gelişmiş ülkelerde bu sınıflama aralığı eğitim hayatının sona erdiği yaşa göre değişmektedir. Üst sınır belirsizken alt sınır olarak eğitim hayatının bitmiş olması ön koşuldur. İngiltere’de bu sınıflama 16-18 yaş, İtalya’nın kuzeyinde 14-29, Güney’de ise 14-32 yaş gruplarını kapsamaktadır (O’Higgins, 1997). Ülkemizde ise bu aralık TÜİK verileri baz alınır ve bu yaş aralığı 15-24 olarak sınırlandırılmıştır.

Genç işsizlik hesaplaması iki şekilde yapılmaktadır. Birinci hesaplama olarak genç işgücü içinde işsiz gençlerin oranı, İkinci hesaplama olarak ise toplam işsizler içinde genç işsizlerin oranı bulunarak yapılır (Okur, 2016). 15-24 yaş aralığı genç işsizlerin yaş grup aralığı olarak açıklanmıştır, bu yaş aralığına eğitim açısından bakıldığında, lise veya yükseköğrenim açısından değerlendirilir.

Genç işsiz olarak nitelendirilen birey; yeni mezun olup askerlik görevini yeni tamamlayan ve ailesiyle birlikte yaşayan kişidir. İş gücü piyasasında ilk kez iş arar. İş gücü piyasasında deneyimsiz olan ve aranan niteliklere uygun olmayan birey bu yönde rehber olacak kurumlara ihtiyaç duyar fakat bu kurumlar yetersiz kalabilir ayrıca ücret beklentilerinin yüksek olması genç üniversite mezunlarının işsiz kalmalarının nedeni olabilmektedir (Yentürk ve Başlevent, 2007).

2.10. Dünya’da ve Türkiye’de İşsizlik

Dünya’da gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yapısal sorunlardan en önemlisi işsizlik ve istihdam sorunudur. Son dönemlerde küreselleşmeyle birlikte genç nüfusu önemli şekilde etkileyen sorun işsizliktir ve bu işsizlik artarak genç nüfusu etkileyen büyük bir sorun haline gelmiştir. 15-25 yaş arasında bulunan gençleri BM, ILO ve benzeri kuruluşlar genç nüfus olarak tanımlamakta ve bu grupta yer alan gençler, genç işsizliği oluşturur. Genç işsizlik önemli oranda birçok önemli boyutlara ulaşmaktadır.

Bir iş sahibi olma ve istihdamda yer alma gençler için sosyal bir kimliği ifade eder ve gençler için sosyal bir kimliği şekillendirir. İş sahibi olma ve istihdamda yer alma gençler için büyük bir öneme sahiptir. Gençlerin gelişimi, yaşamını, bağımsızlıklarını, kendilerine olan özsaygılarını, konforu için gelirini, sosyo-ekonomik ve politik vatandaşlıkları için büyük bir öneme sahiptir. Bu öneme sahip olunan faktörler gençler için genel işsizlik açısından, bireysel ve toplumsal anlamda önemli ve ciddi sorunlara yol açmaktadır (Çetinkaya, 2010).

Türkiye’de işsizlik büyük bir öneme sahiptir ve ülkenin öncelikli sorunları arasında yer alır. İşsizlik oranları 1980’li ve 1990’lı yılların başında kısmi bir azalma yaşarken, 1960’lı yıllardan itibaren sürekli olarak bu sorun artmıştır (Ansal ve diğerleri, 2000). Mart 2017 Türkiye İstatistik Kurumu’nun açıkladığı verilerine göre işsiz sayısı 3,6 milyon olarak açıklanmıştır, bu işsizlik oranı ülkemizde %11,7 seviyesindedir (TÜİK, 2017).

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılı mayıs ayı verilerine göre Türkiye genelinde 15 ve üzeri yaştaki kişilerde işsiz sayısı, bir önceki aya göre 265 bin kişi azaldı ve 4 milyon 237 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,6 puanlık azaldı ve %13,2 seviyesi ile çift haneli seviyelerde devam ediyor. İşsiz kategorisine giren ve işsizlik oranları sürekli yüksek olan grup ise genç işsizlerdir. Genç işsizlik oranları sürekli artıyor ve mezun olunduktan sonra iş hayatına geçme süreci zorlaşmıştır, bu nedenle gençlerin büyük bir çoğunluğu (NENİ) kategorisine görene eğitimde ne de istihdamda yer alır (ILO, 2016). Bu kategoriye giren genç işsizler; yani eğitilmiş işsizler, ne örgün ne de yaygın eğitim almayan gençlerin toplam genç nüfus içindeki oranını ifade eder. ILO, 28 ülkede 15-29 yaş arası gençlerin yaklaşık dörtte birinin ne eğitimde ne istihdamda yer almadığını belirtmektedir.

Türkiye’de ki gençlerde NENİ kategorisinde yer alan oran %23’tür (TÜİK, 2017). Yani Türkiye’de NENİ kategorisine göre ne eğitimde ne de istihdamda yer alan gençlerin oranı %23’tür. ILO (2016) verileri bu oranı, okulu terk eden ve düşük vasıflı gençlerin sınırlı iş

olanaklarını ve istihdama geçişte karşılaştığı engelleri yansıttığını belirtir. Bu sıkıntılar gençlerin cesaretinin kırılmasına ve becerilerinin bozulmasına sebep olur. Bu verilere göre, Dünya’da olduğu gibi ve Türkiye’de de işsizlik sorunu en önemli sorunlar arasında yer alır ve yine bu sorunlardan en çok etkilenen ise gençlerdir.

Dünya’da işsizlik ve genç işsizlik sorunlarında OECD ülkelerinde, gençlerin %7’si, 15-19 yaş aralığında bahsedilen kategoriye girmektedir. Kişi başı milli geliri düşük olan ve eğitimi bırakma oranları yüksek olan bazı ülkelerde bu oran yüksektir (ILO, 2016). Bu sonucu, Meksika, Yunanistan, İtalya ve İspanya’dan rakamlarla destekleyebiliriz. NENİ, 15-19 yaş aralığında oranı Meksika’da %15; Yunanistan, İtalya ve İspanya’da %10’nun üzerinde, Türkiye’de ise %21’dir (ILO, 2016). 20-24 yaş grubunda ise ne eğitimde ne istihdamda var olanların oranı belirgin olarak artarak %18’e çıkmaktadır. Bu yaş aralığında en yüksek orana ise %36 ile Türkiye’dir, ardından bu oranı %35 ile İtalya ve %31 ile Yunanistan izlemektedir (ILO, 2016).

Avrupa Birliği ülkelerinde 20-64 yaş arası iş piyasa hacmi 2021’in ilk çeyreğinde mevsimsel etki hesaba katılarak istihdamda %71,9 olarak belirlenmiştir. Bu verilere göre Avrupa Birliği üye ülkelerinde en yüksek istihdam oranına sahip üç ülke vardır. Bunlar; Hollanda %81, İsveç, %79,5 ve Estonya, %79,4’dür. En yüksek ülkeler olacağı gibi istihdam oranında en düşük ülkelerde mevcuttur. Bunlar ise %58,3 ile Yunanistan, %61,1 ile İtalya ve %66,6 ile İspanya.

Eurostat (2021), verilerine göre, iş arayıp bulamayanların oranı %0,7, çalışabilecek olup ancak çalışmayanların oranı ise, %4,1’dir, genişletilmiş işgücünün yüzdesi olarak eksik istihdam edilen yarı zamanlı çalışanların oranı ise %3’tür. Genç nüfusa sahip olan Türkiye’de 15 yaş ve üzeri yaştaki nüfus 1988- 2005 döneminde 1,5 katın üzerinde artarak 33,7 milyondan 50,8 milyona çıkmıştır (Özdemir, 2006). Ülkemizde 15-64 yaş grubunda bulunan ve çalışma çağındaki nüfus, 2017 yılında 59,6 milyon kişi olarak belirlenmiştir (TÜİK, 2017). Nüfus artış hızı daha yüksektir toplam istihdam artış hızından. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılı mayıs ayı verilerine göre Türkiye genelinde 15 ve üzeri yaştaki kişilerde işsiz sayısı, bir önceki aya göre 265 bin kişi azaldı ve 4 milyon 237 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,6 puanlık azaldı ve %13,2 seviyesi ile çift haneli seviyelerde devam ediyor.

2.11. Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı

Eğitim d¼zeyi her geçen g¼n arttan gençlerin, işsizlik d¼zeyleri de buna paralel olarak artmaktadır. İşsiz olan gençlerin eğitim d¼zeylerinin y¼kselmesi ile ekonomik olarak potansiyel gelir kaybı artar ve d¼ř¼k eğitimli bireylerde de iş bulma ¼midi yok olur. G¼n¼m¼zde ¼niversite mezunu işsizlerin sayısı g¼nden g¼ne artmakta ve bu durumun sonucunda halk arasında “¼niversite mezunu kişiler bile iş bulamıyor, işsiz” ifadeleri yaygınlaşıyor. Bu s¼ylemler genel bir kanaat haline d¼n¼ř¼yor. Bu kanaat, bireylerde umutsuzluğa sebep oluyor (Karabıyık, 2009).

Bu umutsuzluk kişileri bunalıma s¼r¼kl¼yor. Bu umutsuzluk durumu, sadece eğitim durumu d¼ř¼k bireylerle sınırlı kalmayıp eğitimli olan gençleri de etkiliyor. Genç birey iş bulamadığı için bunalımda olabilip çaresizlik ve umutsuzluk duygularını hissedebiliyor. Bu duygularla karşı karşıya kalan kişi kaygı içinde olup ¼mitsiz olabilmektedir (¼nocak, 2008). İstihdam imkanların da eğitimli iřg¼c¼ istihdamının d¼ř¼kt¼r ve eğitimli iřg¼c¼ işsizlik oranları da y¼ksektir bu nedenle T¼rkiye’de ¼niversite eğitim g¼ren gençler mezun olduktan sonra iş bulma kaygısı ile karşı kalır (¼zkan, 2013). İş bulamama kaygısının en yoğun yaşandığı d¼nem ¼niversite eğitiminin son yıllarına doğru olur ve bu durum ¼đrencilerin işsizlik kaygısı yaşamalarında artışlar meydana getirir.

Gelecek kaygısı ve iş bulamama endişesi yaşayan ¼niversite son sınıf ¼đrencileri kaygı ve umutsuzluk ile baş başa kalır. İy bir eğitime sahip olup eğitimli iřg¼c¼n¼n istihdamda yer alma oranı çok d¼ř¼kt¼r ve bu oran ise gençlerde okul bittikten sonra iş bulamama kaygısının çok y¼ksek olmasına sebep olur. Bu sonucu destekler nitelikte bir araştırmayla desteklemek m¼mk¼nd¼r. Akg¼n (2019)’¼n yapmış olduğu araştırmada istihdam oranlarının d¼ř¼k olduğunun farkında olan ¼niversite ¼đrencileri ile iş bulamama kaygısı arasında ilişki olduğu saptanmaktadır. Her geçen g¼n artan n¼fus artışı ve mezun artışı oranlarıyla doğru orantı da işsizlik oranları da artmaktadır (Koçak ve epni, 2017).

2.12. ¼niversite ¼đrencilerinde İşsizliğin Kaynakları

¼niversite ¼đrencileri mezun olduktan sonra bir iş sahibi olma beklentisi içindedir ve bu beklenti en b¼y¼k kaygı kaynağını oluşturur ¼nk¼ birey gelecek endişesi yaşar. İçinde gelecek endişesi barındıran birey beraberinde işsizlik kaygısı yaşar. İşsizlik kaygısı yaşamanın sebepleri arasında ¼niversite sayılarının hızla çoğalması ve mezun sayılarının hızla artması vardır, bir işe girebilmek için rekabet ortamının her geçen g¼n artması gençlerin

kendilerini sürekli olarak yetiştirmenin önemini kavratır (Dursun ve Aytaç, 2009).

Kendisini sürekli yetiştirmenin bir iş sahibi olmak için yeterli bir ölçüt olmadığını gören gençler için gelecek belirsizliğini korur. Üniversite eğitimi alan gençler mezun olduktan sonra aldığı eğitimle doğru orantılı olup güvencesi ve iyi ücreti olan bir işte çalışmak ister ve bu da niteliksiz iş gücüne göre işsizlik süresini uzatmaktadır (Çakmak ve Hevedanlı, 2004).

Toplum yapısında meydana gelen sosyal, kültürel ve teknolojik gelişmeler neticesinde ülkenin ekonomik, siyasi ve toplumsal yapısındaki belirsizliklerin olması, gençlerin gelecekte iyi bir hayat standardına sahip olup olmayacaklarından emin olamama sürekli artan işsizlik oranlarının yüksekliği gençleri belirsizliğe ve güvensizliğe sürükler bu güvensizlik ve belirsizlik beraberinde derse katılımlarını azaltıp başarılarını gölgeler. Mezun olduktan sonra iş bulamayacağını düşünen gençlerde gelecek kaygısı oluşur. Bu kaygılara kaynaklık eden sebepler ise öğrencilerin mezun olma sürelerini uzatmalarına sebep olur (Poyraz, 2003).

2.13.Yabancılaşma

2.13.1.Yabancılaşma Kavramının Tanımı

Yunanca “alloiosis” ve Latince “alienatio” sözcükleri yabancılaşma kavramının kökenini oluşturmaktadır. “alienation” kelimesi ise İngilizce karşılığıdır. Bu kavram ilk olarak, teoloji ve metafizik alanlarında kullanılmıştır. Yabancılaşma kavramı geçmişten günümüze dek din olgusu içinde yer almış ve teolojik açıdan ilk günahın sonucu olup bütün insanlarda doğuştan var olan bir duygu olarak görülmüştür (Elma, 2003). Yabancılaşma bu anlayışa göre kişinin bir yaratıcıya ulaşabilmek için kendi varlığının üzerine çıkması ve kendisini dış dünyadan soyutlaması olarak kullanılmıştır (Stack, 1991).

Yabancılaşma kavramı Hegel'in "Tin'in Görüngübilimi" adlı eserinde ilk olarak günümüzde ki anlamıyla ele alınmıştır. Hegel' e göre yabancılaşma insan zihninin kendi ürettiği bilgilerden uzaklaşması ya da özünden farklılaşarak kendisini başka bir şey olarak algılamasıdır (Akt. Bottomore, 1991).

Horney (1950) yabancılaşma kavramını, bireyin kendini terk etmiş olması olarak tanımlar ve ona göre birey nevroitik bir süreç yaşar. Aynı zamanda yabancılaşmayı tanımlarken, bireyin istek, duygu, inanç ve enerjisinden uzaklaştığını da dile getirir. Bu sebeple birey deneyimlerini kendi eliyle engelleyen kaynak olarak görünür. Finifter (1972) ise yabancılaşmanın tanımını yaparken, bireyin toplumsal kurumdan, bulunduğu gruptan veya örgütten uzaklaştığını savunur. Bronfenbrenner (1986) bu tanımı, aidiyet duygusundan yoksunluk olarak dile getirir. Bireyin aile arkadaş ya da okuldan kopma hissi olarak tanımlar. Mills yabancılaşmayı, toplumsal bireyin keşfedilmemiş gücünü uygulamaya koymasının sağlıklı bir sonucu olarak görür (Tolan, 1980).

Püsküllüoğlu (2000) yabancılaşmayı, bireyin kendi sorunlarına, bulunduğu ortama, topluma ve insana dair ne varsa yabancı duruma gelmesi olarak tanımlar. Geyer (2001) yılında yaptığı çalışmada yabancılaşmayı, bireyin bir şeyden ayrılığı olarak ifade eder yani kendi içindeki veya dışındaki bir şeyden ayrılması olarak nitelendirir.

Marshall (1999), yabancılaşmayı, bireyi özünden koparan, birbirinden uzaklaştıran, dağıtan ve ayrıştıran bir tanım olarak ifade eder. Toplumsal olarak sahip olduğu ilişkilere karşı güvensizlik yaşayan bireyler birbirinden uzaklaşır. Bu durum birey üzerinde güçsüzlük, anlamsızlık, kuralsızlık, yalıtılmışlık ve bireyin kendine yabancılaşma duygularını geliştirir ve gerçekleştirir (Seeman, 1959; Atlı ve arkadaşları, 2015).

Hemen hemen çoğu gelişmiş toplumda yaşanan bir yabancılaşma olgusu söz konudur çünkü bireyler depresyon, kaygı, stres, mutsuzluk, umutsuzluk, anlamsızlık, doyumsuzluk, kötümserlik gibi pek çok psikolojik problemle karşı karşıya kalmaktadır ve bu problemlerle yüzleşmektedir. Bu problemlerin temelinde "yalnızlık" ve yabancılaşma" vardır. Bu iki olgu merkezi bir rol oynar ve çok farklı boyutlarda sorunların yaşanmasına sebep olurlar. Günümüz insanı için, mutlu ve huzurlu bir yaşam arasındaki en büyük iki problem olarak görülmektedir. Ancak huzurlu bir yaşam fikri mümkün olduğu takdirde yalnızlık ve yabancılaşma problemlerine çözüm üretilebilir (Yakut ve diğerleri, 2016).

Feuerbach ise materyalist bir felsefi yaklaşımdan hareket ederek "Yabancılaşma insanın kendi özünden koparılmasıdır" der. Feuerbach, Hegel'in yabancılaşma kavramını din

eleştirisinde kullanır ve “Din insanın kendine yabancılaşması, insanın kendi kendisinden kopmasıdır” der. Düşünür, dinin yol açtığı ahlaksal ve toplumsal sorunlara dayandırır dinsel yabancılaşma eleştirisini.

Cevizci (2010), yılında yaptığı araştırmada yabancılaşmayı dini boyutuyla da ele almıştır. Din aracılığıyla insan, maddi dünya duygularını değersizleştirip aşağıladığında kendi gerçekliğinden ayrılır. Yani insanın kendi kendine yabancılaşması dini duygulara bağlıdır. Dine bağlı olan yabancılaşma bireyde, kendine ait nitelikleri Tanrıya devretmesine neden olur ve birey kendini bir yoksunluk içinde tanımlar. Böylece kendi yetilerine yabancılaşır.

2.14.Yabancılaşmanın Boyutları

Yabancılaşma kavramı genel olarak kuramsal yönden ele alınmıştır1960’lı yılların başlarına kadar da bu yönde ele alınarak incelenmiştir ve aynı yılların başlarında nicel araştırmalar hızlanmıştır. İşletme örgütlerinde psikolojik yönlerin ele alınmasıyla birlikte özellikle işletme örgütlerinde ele alınmıştır. Araştırmacılar bu alanda kuramsal birikimlerden yola çıkıp, ölçme araçları geliştirip yabancılaşma kavramının operasyonel tanımlarını yapmışlardır. Bu çalışmaların öncülerinden biri olan kişi Seeman’dır (1959). Seeman bir toplum bilimcidir, yabancılaşma kavramını bireysel ve toplumsal çerçevede ele alıp, bunların davranışa yönelik sonuçlarını ortaya koymaya çalışmıştır.

Dean (1961) Seeman’ın çalışmalarından yola çıkıp yabancılaşmayı yeniden tanımlayarak bunlara sosyal izolasyon, güçsüzlük ve normsuzluktur adı vermiştir (Akt. Rovai ve İghting, 2005). Bu çerçevede yazar tarafından yabancılaşmanın beş boyutu; güçsüzlük, anlamsızlık, normsuzluk, sosyal izolasyon, kendine yabancılaşma olarak ele alınmıştır. (Olsen, 1969; Shoho ve Petrisky, 1996). Yaptığı çalışmalarda da Seeman’ın (1959) sınıflandırması esas almıştır. Bu bağlamda yabancılaşmanın boyutlarını aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

Seeman insanın yabancılaşma serüvenini kapsamlı olarak ele alan ve sınıflandıran kişidir. Seeman’a göre yabancılaşma; Güçsüzlük, Anlamsızlık, Kuralsızlık (Normsuzluk), Toplumsal Yalıtım ve Kendine Yabancılaşma olarak ayrılır (Seeman,1959).

1. Güçsüzlük: Bireyin yaşadığı psikolojik duyarlılık hali olarak tanımlanır. Kişi, içinde bulunduğu durumları kadere ve şansa bağlar. Yani geleceğini kendisinin iradesinde değil, dış

etkenlerin, örgütlerin iradesine bağlı olduğunu düşünür(Silah,2005).Marks'ın, kapitalist toplumdaki işçinin durumuyla ilgili görüşlerine dayanır bu yabancılaşma türü. Burada, insan insana yabancılaşmıştır ve işçi değersizdir eşyalar içinde (Seeman,1959). Seeman'ın güçsüzlükle kast ettiği kuram Marks'ın güçsüzlükle kast ettiği kuramdan farklıdır. Marks'a göre, işçinin diğer üretim faktörleri altında ezilmesi öznel bir kavramdır. Seeman'a göre nesnel bir kavramdır (Fettahlıoğlu, 2006).

2. Anlamsızlık: Anlamsızlık, bireyin neye, hangi genel doğrulara inanacağını bilememesi durumudur yani grup deneyimini tam anlamıyla paylaşmada karşılaşılan başarısızlık olarak tanımlanır. Bireyin içinde bulunduğu olayları anlama duygusu ve kapasitesiyle ilgilidir (Seeman,1959). Birey, toplumu ve çevresinde olan biteni anlayamaz (Şimşek, ve diğerleri, 2003).

3. Kuralsızlık: Kişinin değer yargılarının toplumda işlevini kaybetmesi olarak nitelendirilen kuralsızlık, Durkheim'inanomi kavramıyla sık sık ilişkilendirilir. Merton ise kuralsızlık kavramını amaç ve araç arasındaki dengesizlik ve uygunsuzluk olarak tanımlar. Merton kuralsızlık kavramını Durkheim'dan alıp sosyo-psikolojik alana uygulamıştır (Seeman, 1959; Elma, 2003).

4. Yalıtılmışlık: Toplumsal olarak yalıtım olarak da ifade edilebilen yalıtılmışlık, bu bağlamda kişi de topluma alınmama ve toplumdaki atılma duygusunu da geliştirir. Bu tür yabancılaşma yaşayan kişi başka kişilerle anlamlı ilişkiler kuramamakta etkileşim ve iletişim kurarken zorlanma yaşar ve çekinir (Başaran, 2000). Yalıtılmışlığa, bireyin toplumsal kuralları bilmiyor olması veyahut o kuralları bilip bile bile karşı geliyor olmasını ve topluma karşı aykırı olabilecek davranışlar göstermesini örnek verilebilir. Yalıtılmışlık kişiyi toplumdaki soyutlar ve toplumsal ilişkilerden dışlayabilir bu bağlamda birey yalnızlık duygusu çekebilir (Silah,2005). Yani yalıtılmış birey kendini toplumdaki geri çekebilir veya bu yalıtılmışlık çevre etkisiyle de olabilir. Çevrenin onu dışlaması sebebiyle de yaşanabilir.

5. Kendine Yabancılaşma: Kendine yabancılaşma, kişinin isteklerine gereksinme durumlarına, kişinin yaptığı davranışlarına, geliştirdiği değerlere dayanmaması, uymamasıdır (Başaran, 2000). Bu durumda kendine yabancılaşmış kişi her türlü eylemlerini, gelecekte almayı umduğu ödülleri başkalarını etkilediği için gerçekleştirilmektedir (Seeman,1959).

2.15. Eğitimde Yabancılaşma

Eğitimde yabancılaşma, okul ortamında meydana gelerek okul yaşamından uzaklaşma olarak tanımlanır. (Miller ve diğerleri, 1988). Okul yaşamının dokusundan bir kopuş olarak tanımlanan ve bu kopuşu deneyimleyen öğrenciler arkadaşlarından, öğretmenlerden, eğitim ve öğretim süreçlerinden ve okul çevresinden uzaklaşır ve yabancılaşır (Hyman ve Snook, 2000). Eğer öğrencilerde sosyal bağlar zayıflarsa bu bağların zayıflaması da öğrencilerin birbirlerine yabancılaşmasını doğurur, birbirine yabancılaşan öğrenciler kendilerine de yabancılaşır ve okul yaşamındaki sosyal çevrenin bir parçası olmaktan da uzaklaşır. Bu uzaklaşma ve yabancılaşma durumu birey ve okul açısından olumsuzdur ve beraberinde birçok olumsuz etkiyi de getirebilir. Kişiler giderek monoton hal alan eğitimsel süreçlerden ve çevresel faktörlerden kaynaklı sebeplerden dolayı öğrenmeden, bilgiden, öğrenme süreçlerinden soğur ve uzaklaşır bu durum birçok olumsuzluğu ortaya çıkarabilir (Katıtaş, 2012).

Eğitimde yabancılaşmayı Yapıcı (2004), bireyin doğumuyla beraber çevresinde hazır bulunan bir kültürel sorun olarak ifade eder. Yani bu durumu, bireye köklü ve temel değişimlerle eğitim süreçleriyle hayata geçirilmemiş olmasına bağlar. Sonuç itibariyle, eğitimde yabancılaşmayı, bireyin ihtiyaç duyduğu önceliklere önem verilerek çözülebileceğini söylemek mümkündür. Bu ihtiyaçlar toplumsal ve bireysel ihtiyaçlardır, ihtiyaçlara konu olan amaçlar gözden geçirilmelidir.

Farklı yaklaşımları bulunan öğrenci yabancılaşmasına konu olan ilgili çalışmalarda Bazı araştırmacılar, okula yabancılaşmanın önemli nedenini okul ortamına bağlar. Okul ortamında yabancılaşmaya sebep olan yabancılaştırıcı etken olarak okul ortamında yaşanan disiplin sorunları, çevrenin intihara etkisi, aşırı alkol tüketimi gibi kopuk ve sapmış davranışlar ürettiğini savunurlar. Bazı araştırmacılar ise bu sapmış davranışların kökenine inildiğinde bu davranışların ev ortamında oluştuğunu, okulun bu sapmış davranışları arttırdığını ve çevreninde bu artan davranışlarla ilişkili olduğunu savunurlar (Calabrese, 2001).

Eğitim sistemi toplumsal bir yapıyı içinde barındırıp toplumsal sistem adına karar verici olan siyasal sistemin kararlarını kendisinin amaçları olarak tanımlar, benimsenen amaçlar bu bağlamda okul adı verilen örgütler aracılığıyla yerine getirilir. (Aydın, 2005). Bu sebeple okullar, ideolojik birer aygıtlardır (Yapıcı, 2004; İnal, 1992; İnal, 2004).

Eğitim sistemi, toplumsal ve siyasal sistemin kendi istediği tipte insan yetiştirmesini ister ve bu istekte zorlayıcı olur çünkü toplumsal ve siyasal sistemler kendini var etmek ister,

kalıcılığını sağlamak ve sürdürmek için de bu gereklidir. Zorlama ile baş başa kalan birey özünden uzaklaşır ve kendi yerine karar verici olan bu sistemden uzaklaşır ve yabancılaşır.

2.16. Okula Yabancılaşma

Okula yabancılaşma kavramı, bireyin arkadaşlarına, öğretmenlerine, okulun yapısına, yakın çevresine bağlılığını kaybetmesi durumudur (Warner ve diğerleri, 1999). Bir diğer tanımda ise okula yabancılaşma, öğrencilerin okuldan bilişsel, davranışsal ve duyuşsal olarak uzaklaşması durumunu tanımlar. Öğrenciler okula yabancılaştığı durumda, okulda kabul görmeyen davranışları daha sık sergiler diğer öğrencilere göre (Liazos, 1978; Türk, 2013).

Okula yabancılaşan öğrenci okulda öğreneceği bilgilerden eğitimsel ve öğretimsel süreçlerinden soğur ve bu durum devam ettikçe okul yaşamı öğrenciye anlamsız gelir bu durumun sonucunda öğrenci tarafından okula, öğrenmeye olan ilgi azalır eğitim sıradanlaşır ve zevksiz hale gelir (Sidorkin, 2004). Öğrencilerin eğitimden uzaklaşmasını sağlayan diğer faktörler ise en genel tanımıyla yorucu ve sıkıcı süreçlerdir bu süreçlerle birlikte okulların bürokratik yapısı, kalabalık sınıflar, sonu gelmeyen ve sürekli bir hal alan merkezi sınavlar, yoğun ve devamlı değişken olan müfredat, işlevsiz bilgiler, hızlı değişen teknolojik materyaller, işe yaramaz gereksiz bilgiler, gelecekle ilgili belirsiz durumlar, öğrencilerin kararlarına önem verilmemesi ve bu süreçlerinin dışında tutulması öğrencilerin okula yabancılaşmalarının nedenleri olarak gösterilir (Sidorkin, 2004; Erjem, 2005; Yılmaz, ve Sarpkaya, 2009).

2.17. Öğrencilerin Okuldaki Yabancılaşma Kaynakları

Ergün (1987), öğrencinin okula yabancılaşmasının en önemli sebeplerinden birisini Öğrencinin sosyalleşmemesi ve okul ortamına uyum sağlayamamasına bağlar. Okuldaki sosyalleşme sürecini etkileyen bazı faktörler vardır. Bu faktörler; okul içi ve dışı hayatı etkileyen toplumsal şartlar, ders programları, öğretmen-öğrenci iletişimi ve etkileşimi etkilemektedir (Sanberk, 2003). Okulda ki sosyalleşme sürecine katılmayan öğrenciler bu süreçlerden uzaklaşmış olarak görülür ve bu öğrenciler okulu hoşgörüsüz ve karmaşık bir yer olarak düşünür okula gitmeyi de mecburiyet olarak görür. Okul ortamı öğrencilerin

sosyalleşmesi için çok önemli bir konuma sahiptir. Bu süreçlere bağlılık geliştiremeyen öğrenciler sosyalleşemez ve bu olumsuz süreç öğrencilerin sosyalleşme ve kültürlenme sürecini de etkilemektedir (Celep, 2008).

Alan yazında genel olarak (Calabrese ve Seldin, 1987; Mau, 1992; Sanberk, 2003; Yapıcı, 2004). Okula yabancılaşmanın kaynaklarını, öğrencilerin kişilik özelliklerini, etnik kimliklerini, okulun sosyal çevresini ve öğrencilerin ailelerinin sosyo-konmik düzeylerini baz alarak değerlendirmektedir.

Bu araştırmalardan Başaran (1998)'ın yaptığı araştırmaya göre öğrenciler okula neden yabancılaşmıştır ve bu yabancılaşmanın kaynakları nelerdir diye sorulduğunda sonuç olarak öğrencilerden elde edilen verilere göre: öğrenciye kötü davranılması, öğrencinin herhangi bir gruba üye olamaması, otorite sınıf-okul yönetim anlayışı, okulun sınıfın öğrenciye anlamsız gelmesi, öğrencinin başarısızlık hissi yaşaması, okulun-sınıfın öğrenciye anlamsız gelmesi, olarak belirtilmiştir.

Eckert (1989)'in yapmış olduğu araştırma verilerine göre ise öğrencilerin okula yabancılaşmalarının kaynağı tükenmişlik hissidir. Okul ne kadar büyükse yabancılaşma da aynı doğrultuda büyüktür, ve bu iki faktör arasında bir ilişki vardır. Okul öğrencilerin iletişimini ve sosyalleşmesini engellemeyecek düzeydeki büyüklükte olmalıdır yani öğrencilerin diğer öğrencilerle daha çok etkileşim içinde olabileceği büyüklükte olmalıdır (Tezcan, 1983).

Heath ise (1970), yabancılaşmanın kaynaklarını çevresel etkenlerle açıklar. Bireylerin karakteristik özelliklerinde meydana gelen değişimleri, sosyal sebeplere ve okulun etkisine bağlamaktadır. Bazı araştırmalar ise farklı açıları dikkate alarak açıklar öğrencilerin okula yabancılaşmalarının sebeplerini: bu sebeplere aile desteğinin eksikliğini, büyük sınıfları, tüketim kültürünü dikkate alır (Yüksek, 2006). Yabancılaşma da en önemli kritik nokta ise eğitim sistemidir öğrenci ihtiyaçlarına cevap veremeyen, bireyin özüne uygun olmayan bir eğitim sistemi en kritik noktadır. Bu kritik noktayı Yılmaz ve Sarpkaya (2009) yapmış oldukları araştırmada öğrencilerin yabancılaşmasına etki eden önemli bir faktör olarak değerlendirirler eğitim sistemimizi.

3. GEREÇ ve YÖNTEM

Bu bölümde çalışmanın modeli, evren-örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması amacıyla kullanılan ölçeklerin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ile toplanan verilerin hangi istatistiksel yöntemler kullanılarak analiz edileceğine dair bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

3.2. Araştırma Grubu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon lisans programlarında öğrenim görmekte olan öğrenciler (n=386) oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini Seçkisiz Örnekleme Yöntemlerinden Basit Seçkisiz Örnekleme Yöntemi ile belirlenecek olan öğrenciler oluşturmuştur.

3.3. Araştırmanın Konusu

Araştırmanın konusu Aydın, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi bünyesindeki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon lisans programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin “İşsizlik Kaygısı ve Okula Yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelenmesi” şeklinde belirlenmiştir.

3.4. Araştırmanın Amacı

Meslek sahibi olmak amacıyla üniversite okuyan öğrencilerin gelecek kaygısı yaşamalarına ve okula yabancılaşmasına sebep olan durum, genç işsizlik oranlarının artışıdır. Bu nedenle işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkilerinin belirlenmesi üniversitede okuyan öğrenciler ve genç nüfus için büyük önem taşır.

Bu araştırmanın amacı, Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören lisans öğrencilerinin işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma yaşıyıp yaşamadığını yaş, cinsiyet, öğrenim görülen lisans programı, öğrenim türü, sınıf düzeyi, milli sporcu olma durumu, not ortalaması, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, ailenin yaşadığı yerleşim merkezi, aile gelir durumu, kardeş sayısı, iş önceliği, iş deneyimi ve iş bulma ümidini sorgulayan değişkenlerle tespit etmektir.

3.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma ilgili fakültenin bölümlerine uygulanmıştır.
3. Araştırma uygulanan soru anket formu ile sınırlıdır.

3.6. Kabul ve Sayıtlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin anket formlarını samimiyetle okuyarak cevap verdikleri kabul edilmektedir.

3.7. Dahil Edilme ve Dışlanma Kriterleri

3.7.1. Dâhil Edilme Kriterleri

- Çalışmaya katılmaya gönüllü olmak
- 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı Bahar döneminde aktif öğrenci olmak

3.7.2. Dışlama Kriterleri

- İlgili formu eksik doldurmak
- Kayıt dondurmuş olmak
- Özel öğrenci olarak farklı bir üniversiteye gitmiş olmak
- Milli sporcu olduğu için sınavsız olarak atanma hakkına sahip olmak

3.8. Veri Toplama Araçları

3.8.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından alan yazın taranarak Dursun ve Aytaç (2009), Çağlar (2012), Tekin (2015) hazırlanan Kişisel Bilgi Formu yaş, cinsiyet, öğrenim görülen lisans programı, öğrenim türü, sınıf düzeyi, milli sporcu olma durumu, not ortalaması, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, ailenin yaşadığı yerleşim merkezi, aile gelir durumu, kardeş sayısı, iş önceliği, iş deneyimi ve iş bulma ümidini sorgulayan 15 adet sorudan oluşmaktadır.

3.8.2. İşsizlik Kaygı Düzeyi Ölçeği

Öğrencilerin işsizlik kaygısı düzeylerinin belirlenmesinde Dursun ve Aytaç (2009) tarafından geliştirilen “İşsizlik kaygı düzeyi ölçeği” kullanılacaktır. Genel güvenilirliği için Cronbach Alpha sayısı 0,900 olarak elde edilmiştir. Ölçekte 9 madde (2,3,8,9,10,11,12,15 ve 16), “İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi”, “Çevresel ve sosyal baskı” 8 madde (9,17,18,19,20,22,24 ve 26) “Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği” 5 madde (4,5,6,7 ve 13) ve “Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği” 4 madde (1,14,21 ve 23) toplam 26 madde, 4 alt boyut vardır. 2 ve 19. maddeler ters madde olarak puanlandırılmaktadır. Ölçekte, Likert tipi beşli dereceleme ölçeği kullanılmaktadır, katılım düzeyini belirlemek amacıyla. Ölçeğin alt boyutlarının puan yüksekliği ilgili boyutta yüksek kaygıyı ifade etmektedir. Faktör analizi sonucunda açıklanan toplam varyans değişkenleri %47.432’dir. Bu varyans değişkenleri 4 faktör olarak toplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlık katsayıları İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi” alt boyutu için $\alpha=0,86$, “Çevresel ve sosyal baskı” alt boyutu için $\alpha=0,82$, “Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği” alt boyutu için $\alpha=0,76$ ve “Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği” alt boyutu için $\alpha=0,72$ olarak hesaplanmıştır (Tekin, 2015).

3.8.3. Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği

Çağlar (2012) tarafından geliştirilen, öğrencilerin okula yabancılaşma düzeylerinin belirlenmesinde Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği kullanılacaktır. Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği; Ölçekte Güçsüzlük alt boyutu 2,6,8,9,16,20 maddeler, kuralsızlık alt boyutu 1,5,7,11,12 maddeler, soyutlanmışlık boyutu 1,5,7,11,12 maddeler, anlamsızlık alt boyutu 3,4,14,15 maddelerinden oluşmaktadır. Ayrıca ölçekteki 2,6,8,9,11,16,20 maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçeğe ilişkin iç tutarlılık katsayısı; ölçeğin geneli için 0,86’dır. Birinci boyut 0,79, ikinci boyut 0,75, üçüncü boyut 0,76, dördüncü boyut ise 0,76’dır. Ölçeğe ilişkin doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ortaya çıkan değerler ise şöyledir; $X^2 = 326,96$, $sd = 164$, $X^2 / sd = 1,99$, $NNFI = 0,95$, $CFI = 0,95$, $RMSEA = 0,05$, $SRMR = 0,05$, $GFI = 0,91$, $AGFI = 0,89$, $CFI = 0,95$. Ölçekte 20 madde vardır. Ölçekteki 20 maddeden 13’ü yabancılaşmanın yaşandığına ilişkindir, ölçekteki 20 maddenin 7’si ise yaşanmadığına ilişkin ifadeler içerir. Maddelerin yanıtlama biçimi beş dereceli bir yapıda düzenlenmiştir. Bu

cevaplar: “Kesinlikle katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2),Kararsızım (3),Katılıyorum (4),Kesinlikle katılıyorum (5)” şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20’dir. Puan aralıkları madde düzeyinde oldukça düşük (1.00-1.79), düşük (1.80-2.59), orta (2.60-3.40),yüksek (3.41-4.21), oldukça yüksek(4.22-5.00),puanlar yabancılaşmanın yaşandığını ifade eder. Ölçek toplamı için; oldukça düşük (20-35), düşük (36-51), orta (52-67), yüksek (68-83), oldukça yüksek (84-100), puanları yabancılaşmanın yaşandığını ifade eder.

3.9. Araştırmanın Etik Yönü

Etik Kurul izni ve bireylerden yazılı onam alınıp; araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayandırılmıştır. Araştırmada kullanılacak olan “İşsizlik Kaygısı Ölçeği” ve “Okula Yabancılaşma Ölçeği” ile ilgili kullanım izni alınmıştır. Online anket uygulamaları kurum izni ve öğrencilerden yazılı onam alındıktan sonra başlamıştır.

3.10. İstatistiksel Değerlendirme

Verilerin Analizi

Araştırmamızda verilerin analizi, Statistical Package for the Sciences (SPSS) 25.0 paket programı ile yapılmıştır. Veri setindeki uç değerler ve çok değerlikenli normallik varsayımının karşılanıp karşılanmadığı Mahalanobis uzaklık değerleri yardımıyla incelenmiştir ve aykırı uç değerleri gösteren 6 ölçek formu analizden çıkartılmıştır. Daha sonra katılımcıların kişisel özellikleri ile İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri arasında Manova analizi yapılmıştır. Katılımcılardan elde edilen bulgular yüzde, frekans,ve güvenilirlik katsayısı hesaplamaları ile yapılmıştır. Aynı zamanda basit regresyon analizi ve korelasyon analizi uygulanmıştır. Analizler, %95 güven aralığına göre analiz edilmiştir.

4. BULGULAR

Tablo 2. Demografik değişkenler.

Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Kadın	152	39,4
	Erkek	234	60,6
	Toplam	386	100
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	95	24,6
	Antrenörlük Eğitimi	144	37,3
	Spor Yöneticiliği	74	19,2
	Rekreasyon Eğitimi	73	18,9
	Toplam	386	100
Sınıf	1. sınıf	56	14,5
	2. sınıf	111	28,8
	3. sınıf	94	24,4
	4. sınıf	125	32,4
	Toplam	386	100
İkamet Durumu	Aile	195	50,5
	Öğrenci evi	128	33,2
	Yurt	63	16,3
	Toplam	386	100
Gelir Durumu	Kötü	91	23,6
	Orta	258	66,8
	İyi	37	9,6
	Toplam	386	100
Kardeş Sayısı	Tek kardeş	102	26,4
	2 kardeş	99	25,6
	3 kardeş	67	17,4
	4 kardeş	47	12,2
	5 kardeş ve üstü	71	18,4
	Toplam	386	100
İş Deneyimi	Var	286	74,1
	Yok	100	25,9
	Toplam	386	100
İş Bulma Ümidi	Var	224	58
	Yok	162	42
	Toplam	386	100

Tablo 2’de araştırmaya katılan SBF öğrencilerinin demografik bilgilerine yer verilmiştir. Katılımcıların kategorik olarak en fazla yer aldığı gruplar cinsiyet değişkeninde erkek katılımcılar (%60,6); bölüm değişkeninde Antrenörlük eğitimi öğrencileri (%37,3); sınıf değişkeninde 4.sınıf öğrencileri (%32,4); ikamet durumu değişkeninde ailesiyle birlikte yaşayanlar (%50,5); orta düzeyde aile gelirine sahip olanlar (%66,8); kardeş sayısında tek

çocuk olan katılımcılar (%26,4); iş deneyiminde daha önce iş deneyimi olanlar (%74,1); ve gelecekte iş bulma ümidi olan katılımcılardan oluşmaktadır (%58).

Tablo 3. Güvenirlik analizi sonuçları.

Ölçek	Cronbach Alpha Katsayısı
İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi	0,842
Çevresel ve sosyal baskı	0,863
Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği	0,747
Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği	0,618
İşsizlik Kaygı Düzeyi	0,930
Güçsüzlük	0,781
Kuralsızlık	0,754
Soyutlanmışlık	0,740
Anlamsızlık	0,765
Öğrenci Yabancılaşma	0,845

Tablo 3’de işsizlik kaygı düzeyi ölçeği ve alt boyutları ile öğrenci yabancılaşma ölçeği alt boyutlarının güvenirlik analizleri yer almaktadır. Ölçeklere uygulanan güvenirlik analizi sonucu işsizlik kaygısı ölçeğinin Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği boyutunun Cronbach Alpha Katsayısının 0,618 olarak kabul edilebilir düzeyde olduğu (İslamoğlu ve Alnıaçık 2014); geriye kalan tüm değişkenlerde ise Cronbach Alpha Katsayılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Cronbach Alpha>0.70).

Tablo 4. Ölçeklere ilişkin tanımlayıcı değerler.

Değişkenler	Minimum	Maximum	\bar{x}	Ss
İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi	1,00	5,00	3,5043	,78568
Çevresel ve sosyal baskı	1,00	5,00	2,7762	,85113
Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği	1,00	5,00	2,9585	,70615
Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği	1,00	5,00	2,9437	,98523
İşsizlik Kaygı Düzeyi	1,20	4,95	3,0747	,52457
Güçsüzlük	1,00	5,00	3,4595	,92073
Kuralsızlık	1,00	5,00	3,3345	,96034
Soyutlanmışlık	1,00	5,00	3,1689	,85528
Anlamsızlık	1,00	5,00	2,8633	,82981
Öğrenci Yabancılaşma	1,15	4,88	3,2516	,79067

* Çok Düşük (1.00-1.80), Düşük (1.81-2.60), Orta (2.61-3.40), Yüksek (3.41-4.20), Çok Yüksek (4.21-5.00).

Katılımcıların işsizlik kaygı düzeylerine yönelik tanımlayıcı değerlerine bakıldığında ölçek toplamı ve tüm alt boyutlarda orta düzeyde olduğu görülürken en yüksek ortalamaya sahip değişkenin istihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi boyutunda olduğu görülmektedir ($\bar{x}=3.5043$). Öğrenci okula yabancılaşma ölçeği toplam puanı ve tüm alt boyutlarda ise tüm öğrencilerin okula yabancılaşma düzeyinin orta düzeyde olduğu ve en yüksek ortalamaya sahip değişkenin güçsüzlük alt boyutunda olduğu görülmektedir ($\bar{x}=3.4595$).

Tablo 5. Değişkenlere yönelik pearson korelasyon analizi sonuçları.

	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-	9-	10-
1- İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi	1									
2- Çevresel ve sosyal baskı	-,122* ,017	1								
3- Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği	,040 ,432	,486** ,000	1							
4- Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği	-,264** ,000	,624** ,000	,522** ,000	1						
5-İşsizlik Kaygı Düzeyi	,246** ,000	,773** ,000	,780** ,000	,715** ,000	1					
6- Güçsüzlük	-,025 ,629	,338** ,000	,396** ,000	,381** ,000	,422** ,000	1				
7- Kuralsızlık	,056 ,272	,346** ,000	,451** ,000	,417** ,000	,493** ,000	,754** ,000	1			
8-Soyutlanmışlık	,033 ,517	,277** ,000	,331** ,000	,310** ,000	,361** ,000	,718** ,000	,665** ,000	1		
9- Anlamsızlık	-,133** ,009	,328** ,000	,411** ,000	,467** ,000	,404** ,000	,544** ,000	,648** ,000	,565** ,000	1	
10- Öğrenci Yabancılaşma	-,023 ,649	,370** ,000	,457** ,000	,442** ,000	,480** ,000	,914** ,000	,909** ,000	,818** ,000	,736** ,000	1

p<0,01**, p<0,05*

Tablo 5'te göre spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin okula yabancılaşma ile İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı ($r = -.023$ $p > 0.05$), okula yabancılaşma ile Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .370$ $p < 0.01$), okula yabancılaşma ile Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .457$ $p < 0.01$), okula yabancılaşma ile Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .442$ $p < 0.01$), okula yabancılaşma ile işsizlik kaygısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .480$ $p < 0.01$) görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın Güçsüzlük boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı ($r = -.025$ $p > 0.05$ Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .338$ $p < 0.01$), Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .396$ $p < 0.01$), Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .381$ $p < 0.01$), işsizlik kaygısı ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .422$ $p < 0.01$) görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın Kuralsızlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı ($r = -.056$ $p > 0.05$ Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .346$ $p < 0.01$), Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .451$ $p < 0.01$), Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .417$ $p < 0.01$), işsizlik kaygısı ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .493$ $p < 0.01$) görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın soyutlanmışlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı ($r = -.033$ $p > 0.05$ Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .277$ $p < 0.01$), Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .331$ $p < 0.01$), Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .310$ $p < 0.01$), işsizlik kaygısı ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .361$ $p < 0.01$) görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın anlamsızlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş g¼c¼ ihtiyaçındaki azalmanın etkisi arasında arasında negatif y¼nde çok d¼ř¼k d¼zeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = -.133, p > 0.05$) evresel ve sosyal baskı arasında pozitif y¼nde d¼ř¼k d¼zeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .328, p < 0.01$), Kişisel karamsarlık ve ¼zg¼ven eksikliği ile pozitif y¼nde orta d¼zeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .4111, p < 0.01$), Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif y¼nde orta d¼zeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .467, p < 0.01$), işsizlik kaygısı ile pozitif y¼nde orta d¼zeyde ve anlamlı ilişki olduğu ($r = .404, p < 0.01$) g¼r¼lmektedir.

Tablo 6. İşsizlik kaygısının ¼ęrenci yabancılaşma ¼zerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılan basit regresyon analizi.

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	Standart Hata	Beta	T	p	R2	Durbin Watson
Yabancılaşma	Sabit	2,039	,099	-	20,517	,000	,229	1,725
	İşsizlik Kaygısı	,319	,030	,480	10,729	,000		

$p < 0,01^{**}$, $p < 0,05^{*}$

Tablo 6’da yapılan basit regresyon analiz sonucuna g¼re, Bağımsız değişkenlere ait beta katsayı değerine, t değerine ve anlamlılık seviyesine bakıldığında; işsizlik kaygısının okula yabancılaşma ¼zerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu g¼r¼lmektedir ($t = -10,729, p < 0.05$). Okula yabancılaşma ¼zerindeki değişimin %22,9’unun açıklandığı g¼r¼lmektedir (D¼zenlenmiř $R^2 = 0.229$). İşsizlik kaygısındaki 1 birimlik artış okula yabancılaşma ¼zerinde ki,319’luk artışa ($\beta = .319$) neden olmaktadır.

Tablo 7. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	F	p
İstihdamaki Daralma	Kadın	152	3,1132	,49002	1,346	,247
	Erkek	234	3,0498	,54542		
Çevresel ve sosyal baskı	Kadın	152	3,4482	,89822	,038	,846
	Erkek	234	3,4669	,93690		
Kişisel karamsarlık	Kadın	152	3,3832	,92637	,644	,423
	Erkek	234	3,3029	,98245		
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	Kadın	152	3,1355	,78347	,381	,537
	Erkek	234	3,1906	,89983		
İşsizlik Kaygısı	Kadın	152	2,9178	,82679	1,079	,300
	Erkek	234	2,8280	,83162		
Güçsüzlük	Kadın	152	3,2715	,75797	,159	,691
	Erkek	234	3,2387	,81256		
Kuralsızlık	Kadın	152	2,6868	,87426	2,774	,097
	Erkek	234	2,8342	,83251		
Soyutlanmışlık	Kadın	152	3,0461	,68221	3,879	,050*
	Erkek	234	2,9017	,71699		
Anlamsızlık	Kadın	152	2,8734	1,01967	1,277	,259
	Erkek	234	2,9893	,96165		
Öğrenci Yabancılaşma	Kadın	152	3,1132	,49002	1,346	,247
	Erkek	234	3,0498	,54542		

p<0,05*

Tablo 7’de İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında yapılan Manova analizi sonucu sadece öğrenci yabancılaşma ölçeğinin soyutlanmışlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05). Bu sonuçlara göre de kadın katılımcıların soyutlanmışlık düzeyleri erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 8. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin sınıf değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Sınıf	N	\bar{X}	SS	F	p	Tamhan e
İstihdamaki Daralma	(1)1. sınıf	56	3,5915	,90217	,883	,450	
	(2)2. sınıf	111	3,5180	,95716			
	(3)3. sınıf	94	3,4043	,88927			
	(4)4. sınıf	125	3,3900	,92042			
Çevresel ve sosyal baskı	(1)1. sınıf	56	3,4129	,91822	,221	,882	
	(2)2. sınıf	111	3,3468	1,02880			
	(3)3. sınıf	94	3,2832	,93275			
	(4)4. sınıf	125	3,3270	,94503			
Kişisel karamsarlık	(1)1. sınıf	56	3,2286	,73106	,456	,713	
	(2)2. sınıf	111	3,1874	,87148			
	(3)3. sınıf	94	3,2064	,85582			
	(4)4. sınıf	125	3,0976	,89609			
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	(1)1. sınıf	56	2,6741	,77301	1,383	,247	
	(2)2. sınıf	111	2,9324	,84204			
	(3)3. sınıf	94	2,9176	,83954			
	(4)4. sınıf	125	2,8460	,83206			
İşsizlik Kaygısı	(1)1. sınıf	56	3,2940	,73765	,260	,854	
	(2)2. sınıf	111	3,2886	,83706			
	(3)3. sınıf	94	3,2385	,77310			
	(4)4. sınıf	125	3,2095	,79115			
Güçsüzlük	(1)1. sınıf	56	3,6905	,75774	1,922	,126	
	(2)2. sınıf	111	3,5435	,78808			
	(3)3. sınıf	94	3,4876	,74385			
	(4)4. sınıf	125	3,3987	,81702			
Kuralsızlık	(1)1. sınıf	56	2,6250	,83650	1,154	,327	
	(2)2. sınıf	111	2,8577	,85169			
	(3)3. sınıf	94	2,7191	,85826			
	(4)4. sınıf	125	2,8144	,85011			
Soyutlanmışlık	(1)1. sınıf	56	2,9000	,78068	,695	,556	
	(2)2. sınıf	111	3,0126	,72125			
	(3)3. sınıf	94	2,8915	,66083			
	(4)4. sınıf	125	2,9872	,69317			
Anlamsızlık	(1)1. sınıf	56	2,7991	1,01289	,811	,489	
	(2)2. sınıf	111	2,8964	,93934			
	(3)3. sınıf	94	2,9761	,99398			
	(4)4. sınıf	125	3,0260	1,00794			
Öğrenci Yabancılaşma	(1)1. sınıf	56	3,0339	,45847	,562	,640	
	(2)2. sınıf	111	3,1180	,59386			
	(3)3. sınıf	94	3,0346	,45655			
	(4)4. sınıf	125	3,0848	,53684			

p<0,05*

Tablo 8’de İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile yaş değişkeni arasında yapılan Manova analizi sonucu ölçek toplamları ve tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir (p<0.05).

Tablo 9. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin bölüm değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Bölüm	N	\bar{X}	SS	F	P	Tamhane
İstihdamdaki Daralma	(1)Öğretmenlik	95	3,4526	,94376	3,559	,014*	3,4>2
	(2)Antrenörlük	144	3,3689	,93300			
	(3) Yöneticilik	74	3,7601	,81003			
	(4)Rekreasyon	73	3,3425	,92351			
Çevresel ve sosyal baskı	(1)Öğretmenlik	95	3,2211	,98736	2,020	,111	-
	(2)Antrenörlük	144	3,3142	,96802			
	(3) Yöneticilik	74	3,5693	,93453			
	(4)Rekreasyon	73	3,2842	,91388			
Kişisel karamsarlık	(1)Öğretmenlik	95	3,0021	,82539	3,660	,013*	2>1
	(2)Antrenörlük	144	3,1972	,91697			
	(3) Yöneticilik	74	3,4162	,77690			
	(4)Rekreasyon	73	3,0795	,79424			
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	(1)Öğretmenlik	95	2,6711	,78658	4,778	,003*	2>1 3>2
	(2)Antrenörlük	144	2,8212	,80951			
	(3) Yöneticilik	74	3,1385	,76093			
	(4)Rekreasyon	73	2,9178	,92332			
İşsizlik Kaygısı	(1)Öğretmenlik	95	3,1591	,81285	3,456	,017*	2>1 3>2
	(2)Antrenörlük	144	3,2142	,80824			
	(3) Yöneticilik	74	3,5114	,69207			
	(4)Rekreasyon	73	3,1823	,78032			
Güçsüzlük	(1)Öğretmenlik	95	3,6088	,71615	1,210	,306	-
	(2)Antrenörlük	144	3,4352	,80767			
	(3) Yöneticilik	74	3,4459	,79386			
	(4)Rekreasyon	73	3,5639	,81585			
Kuralsızlık	(1)Öğretmenlik	95	2,8063	,81760	2,272	,080	-
	(2)Antrenörlük	144	2,8625	,87049			
	(3) Yöneticilik	74	2,7919	,84363			
	(4)Rekreasyon	73	2,5507	,84049			
Soyutlanmışlık	(1)Öğretmenlik	95	2,9684	,70338	1,685	,170	-
	(2)Antrenörlük	144	2,9236	,73627			
	(3) Yöneticilik	74	3,1081	,63694			
	(4)Rekreasyon	73	2,8630	,70544			
Anlamsızlık	(1)Öğretmenlik	95	2,8895	,96392	1,299	,275	-
	(2)Antrenörlük	144	2,8750	,93401			
	(3) Yöneticilik	74	3,1385	1,09101			
	(4)Rekreasyon	73	2,9521	,99273			
Öğrenci Yabancılaşma	(1)Öğretmenlik	95	3,0863	,49527	,901	,441	-
	(2)Antrenörlük	144	3,0618	,58438			
	(3) Yöneticilik	74	3,1486	,48314			
	(4)Rekreasyon	73	3,0103	,47529			

p<0,05*

Tablo 9'u incelediğimizde İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile bölüm işsizlik kaygısı ölçeğinde Çevresel ve sosyal baskı alt boyutu dışında tüm değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05). İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi alt boyutunda spor yöneticiliği ve rekreasyon eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Antrenörlük eğitimi bölümü

öğrencilerinden daha yüksek olduğu; Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği boyutunda Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu; işsizlik kaygısı toplam puanı ve Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği boyutunda Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu ve spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin puanlarının Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Tablo 10. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin ikamet durumu değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	İkamet	N	\bar{X}	SS	F	p	Tamhane
İstihdamdaki Daralma	(1) Aileyle	195	3,4212	,98562	,374	,688	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,5107	,87592			
	(3) Yurt	63	3,4742	,80170			
Çevresel ve sosyal baskı	(1) Aileyle	195	3,3333	,99707	,166	,847	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,3076	,92442			
	(3) Yurt	63	3,3929	,92780			
Kişisel karamsarlık	(1) Aileyle	195	3,1641	,88641	,103	,902	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,1547	,79257			
	(3) Yurt	63	3,2127	,89145			
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	(1) Aileyle	195	2,8372	,89462	,595	,552	-
	(2) Öğrenci evi	128	2,9277	,79563			
	(3) Yurt	63	2,8135	,67943			
İşsizlik Kaygısı	(1) Aileyle	195	3,2320	,84376	,126	,882	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,2755	,75429			
	(3) Yurt	63	3,2637	,69745			
Güçsüzlük	(1) Aileyle	195	3,5675	,73947	1,855	,158	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,3971	,86188			
	(3) Yurt	63	3,5265	,75087			
Kuralsızlık	(1) Aileyle	195	2,6800	,81920	2,694	,069	-
	(2) Öğrenci evi	128	2,8984	,87700			
	(3) Yurt	63	2,8254	,87214			
Soyutlanmışlık	(1) Aileyle	195	2,9733	,63967	,111	,895	-
	(2) Öğrenci evi	128	2,9516	,80344			
	(3) Yurt	63	2,9270	,70143			
Anlamsızlık	(1) Aileyle	195	2,9231	1,04375	,491	,612	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,0098	,97529			
	(3) Yurt	63	2,8730	,80931			
Öğrenci Yabancılaşma	(1) Aileyle	195	3,0646	,47217	,095	,910	-
	(2) Öğrenci evi	128	3,0906	,60186			
	(3) Yurt	63	3,0738	,51797			

p<0,05*

Tablo 10’da İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile ikamet durumu değişkeni arasında yapılan Manova analizi sonucu ölçek toplamları ve tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 11. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin gelir durumu değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Gelir	N	\bar{X}	SS	F	P	Tamhane
İstihdamdaki Daralma	(1)Kötü	91	3,8489	,82570	17,120	,000*	1>2,3 2>3
	(2)Orta	258	3,4046	,91506			
	(3) İyi	37	2,8851	,80005			
Çevresel ve sosyal baskı	(1)Kötü	91	3,7527	,84942	20,669	,000*	1>2,3 2>3
	(2)Orta	258	3,2873	,94473			
	(3) İyi	37	2,6351	,85258			
Kişisel karamsarlık	(1)Kötü	91	3,2791	,85888	8,964	,000*	1,2>3
	(2)Orta	258	3,2085	,82947			
	(3) İyi	37	2,6216	,84693			
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	(1)Kötü	91	3,1209	,76045	10,471	,000*	1>2,3 2>3
	(2)Orta	258	2,8372	,82232			
	(3) İyi	37	2,4122	,84207			
İşsizlik Kaygısı	(1)Kötü	91	3,5833	,68198	20,036	,000*	1>2,3 2>3
	(2)Orta	258	3,2179	,78856			
	(3) İyi	37	2,6705	,67131			
Güçsüzlük	(1)Kötü	91	3,3755	,92783	1,612	,201	-
	(2)Orta	258	3,5459	,70554			
	(3) İyi	37	3,5315	,91695			
Kuralsızlık	(1)Kötü	91	2,8967	,94486	2,063	,128	-
	(2)Orta	258	2,7636	,81431			
	(3) İyi	37	2,5676	,83601			
Soyutlanmışlık	(1)Kötü	91	3,0637	,75653	4,165	,016*	3>1
	(2)Orta	258	2,9628	,66754			
	(3) İyi	37	2,6703	,77920			
Anlamsızlık	(1)Kötü	91	3,0659	1,04006	1,547	,214	-
	(2)Orta	258	2,9302	,94059			
	(3) İyi	37	2,7365	1,13031			
Öğrenci Yabancılaşma	(1)Kötü	91	3,1357	,55898	2,441	,088	-
	(2)Orta	258	3,0767	,50159			
	(3) İyi	37	2,9108	,57314			

$p<0,05^*$

Tablo 11’i incelediğimizde gelir durumu ile İşsizlik Kaygısı toplam puanı ve tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p<0.05$). Ölçek toplam puanı, İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi, Çevresel ve sosyal baskı ve Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği alt boyutlarında gelir durumu kötü olan katılımcıların puanlarının gelir durumu orta ve iyi olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu; Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği boyutunda gelir durumu orta ve kötü olan

katılımcıların puanlarının gelir durumu iyi olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gelir durumu değişkeni ile öğrenci yabancılaşma ölçeği arasında yapılan Manova analizinde ise sadece soyutlanmışlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p < 0.05$). Soyutlanmışlık alt boyutunda gelir durumu iyi olan katılımcıların puanlarının gelir durumu kötü olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 12. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin kardeş sayısı değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Kardeş	N	\bar{X}	SS	F	p	Tamhane
İstihdamaki Daralma	(1)Tek kardeş	102	3,3971	,97118	2,105	,080	-
	(2)2 kardeş	99	3,3624	,92831			
	(3)3 kardeş	67	3,3545	,88725			
	(4)4 kardeş	47	3,7340	,75749			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,6021	,93549			
Çevresel ve sosyal baskı	(1)Tek kardeş	102	3,2745	,96216	3,179	,014*	4>2
	(2)2 kardeş	99	3,1414	,97279			
	(3)3 kardeş	67	3,3153	,97467			
	(4)4 kardeş	47	3,6941	,87957			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,4701	,91867			
Kişisel karamsarlık	(1)Tek kardeş	102	3,1275	,87146	1,645	,162	-
	(2)2 kardeş	99	3,0323	,89475			
	(3)3 kardeş	67	3,2030	,87351			
	(4)4 kardeş	47	3,3915	,68010			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,2394	,84557			
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	(1)Tek kardeş	102	2,8137	,91446	,907	,460	-
	(2)2 kardeş	99	2,7652	,81034			
	(3)3 kardeş	67	2,9104	,88731			
	(4)4 kardeş	47	2,9628	,73348			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	2,9613	,72782			
İşsizlik Kaygısı	(1)Tek kardeş	102	3,1965	,81858	2,274	,061	-
	(2)2 kardeş	99	3,1267	,80581			
	(3)3 kardeş	67	3,2279	,80152			
	(4)4 kardeş	47	3,4951	,65427			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,3662	,77159			
Güçsüzlük	(1)Tek kardeş	102	3,5833	,80556	1,045	,384	-
	(2)2 kardeş	99	3,4310	,84247			
	(3)3 kardeş	67	3,4577	,72028			
	(4)4 kardeş	47	3,6489	,62480			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,4413	,82621			

Tablo 12. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin kardeş sayısı değişkenine göre manova analizi sonuçları (devamı).

Kuralsızlık	(1)Tek kardeş	102	2,7196	,83358	,269	,898	-
	(2)2 kardeş	99	2,7657	,84517			
	(3)3 kardeş	67	2,7881	,89705			
	(4)4 kardeş	47	2,8681	,84984			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	2,8000	,85857			
Soyutlanmışlık	(1)Tek kardeş	102	2,8608	,69669	1,445	,218	-
	(2)2 kardeş	99	2,9778	,69687			
	(3)3 kardeş	67	3,1164	,69991			
	(4)4 kardeş	47	2,9787	,68934			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	2,9099	,73972			
Anlamsızlık	(1)Tek kardeş	102	2,8456	,97178	1,172	,323	-
	(2)2 kardeş	99	2,9646	,98588			
	(3)3 kardeş	67	3,0896	1,00444			
	(4)4 kardeş	47	3,0904	1,08651			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	2,8204	,90749			
Öğrenci Yabancılaşma	(1)Tek kardeş	102	3,0245	,46409	,677	,609	
	(2)2 kardeş	99	3,0783	,51701			
	(3)3 kardeş	67	3,1269	,58519			
	(4)4 kardeş	47	3,1468	,54148			
	(5)5 kardeş ve üstü	71	3,0451	,54975			

p<0,05*

Tablo 12'ye baktığımızda kardeş sayısı değişkeni ile İşsizlik Kaygısı ölçeğinin sadece Çevresel ve sosyal baskı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05). Çevresel ve sosyal baskı alt boyutunda 4 kardeş olan katılımcıların puanlarının 2 kardeş olan katılımcıların puanlarının gelir durumu iyi olan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 13. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin iş deneyimi değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	Deneyim	N	\bar{X}	SS	F	p
İstihdamdaki Daralma	Evet	286	3,4650	,91508	,039	,843
	Hayır	100	3,4438	,94120		
Çevresel ve sosyal baskı	Evet	286	3,2898	,94388	2,406	,122
	Hayır	100	3,4625	,99976		
Kişisel karamsarlık	Evet	286	3,1867	,85082	,478	,490
	Hayır	100	3,1180	,87020		
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	Evet	286	2,8112	,81742	4,399	,037*
	Hayır	100	3,0125	,85086		
İşsizlik Kaygısı	Evet	286	3,2306	,77310	,775	,379
	Hayır	100	3,3115	,84007		
Güçsüzlük	Evet	286	3,5466	,77884	3,219	,074
	Hayır	100	3,3833	,79649		
Kuralsızlık	Evet	286	2,7734	,85536	,011	,915
	Hayır	100	2,7840	,84312		
Soyutlanmışlık	Evet	286	2,9154	,71493	4,159	,042*
	Hayır	100	3,0820	,66854		
Anlamsızlık	Evet	286	2,9152	,96950	,920	,338
	Hayır	100	3,0250	1,02955		
Öğrenci Yabancılaşma	Evet	286	3,0703	,51986	,080	,778
	Hayır	100	3,0875	,54027		

p<0,05*

Tablo 13'ü incelediğimizde iş deneyimine sahip olma ile İşsizlik Kaygısı ölçeği Niteliksel bilgi beceri eksikliği alt boyutunda daha önce iş deneyimi olmayan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05). İş deneyimine sahip olma ile Okula yabancılaşma ölçeği soyutlanmışlık alt boyutunda daha önce iş deneyimi olmayan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05).

Tablo 14. İşsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeylerinin iş bulma ümidi değişkenine göre manova analizi sonuçları.

Boyutlar	İşBulmaÜmidi	N	\bar{X}	SS	F	p
İstihdamaki Daralma	Evet	224	3,1283	,86424	83,922	,000*
	Hayır	162	3,9174	,79316		
Çevresel ve sosyal baskı	Evet	224	2,9905	,91480	83,088	,000*
	Hayır	162	3,8102	,80868		
Kişisel karamsarlık	Evet	224	2,8911	,76792	65,805	,000*
	Hayır	162	3,5531	,82252		
Niteliksel bilgi beceri eksikliği	Evet	224	2,6384	,77252	43,558	,000*
	Hayır	162	3,1744	,80762		
İşsizlik Kaygısı	Evet	224	2,9337	,72529	110,885	,000*
	Hayır	162	3,6911	,65679		
Güçsüzlük	Evet	224	3,5737	,76557	4,192	,041*
	Hayır	162	3,4084	,80523		
Kuralsızlık	Evet	224	2,6062	,86618	22,457	,000*
	Hayır	162	3,0111	,77291		
Soyutlanmışlık	Evet	224	2,8107	,72389	24,842	,000*
	Hayır	162	3,1630	,62781		
Anlamsızlık	Evet	224	2,7746	,99745	16,350	,000*
	Hayır	162	3,1775	,92106		
Öğrenci Yabancılaşma	Evet	224	2,9710	,53047	22,022	,000*
	Hayır	162	3,2182	,48226		

p<0,05*

Tablo 14'e baktığımızda iş deneyimine sahip olma ile İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma toplam puanları ve tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir (p<0.05). İş deneyimine sahip olma ölçeği ve tüm alt boyutlarda ve öğrenci yabancılaşma ölçeği güçsüzlük alt boyutu dışında ölçek toplam puanı ve alt boyutlarında iş bulma ümidi olmayan katılımcıların puanlarının iş bulma ümidi olan katılımcılara göre puanlarının daha yüksek olduğu; öğrenci yabancılaşma ölçeği güçsüzlük alt boyutunda ise iş bulma ümidi olan katılımcıların puanlarının iş bulma ümidi olmayan katılımcılara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

5. TARTIŞMA

Üniversite eğitimi alan kişi sayısının gittikçe artması ve bu artışın sonucunda istihdam imkanlarının daralması kişileri kaygı ve umutsuzluğa sürükler. Bu kaygı, çeşitleri stres ve depresyon gibi psikolojik etkileri beraberinde getirir. Kişilerin iş bulma ve gelecek endişesi gibi kaygıları, psikolojik etki yaşamalarına en önemli nedendir. İş bulma konusunda geleceğini belirsiz gören üniversite öğrencileri her geçen gün artmaktadır, bu nedenle mezun olan gençlerin mezuniyet sonrası süreçte iş bulamaması sıradanlaşmıştır ve bu durum kanıksanmıştır. İlk defa bir işte yer alacak olan üniversite mezunu öğrencilerin verilecek olan ücreti beğenmemesi ve niteliklerine uygun iş bulamaması büyük bir etkendir.

2020-2021 Eğitim-Öğretim döneminde bu araştırmaya, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon lisans programlarındaki öğrenciler katılmıştır. Araştırmaya 386 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı; kişisel bilgi formu, işsizlik kaygısı ölçeği ve okula yabancılaşma ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada farklı bölümlerdeki öğrencilerin işsizlik kaygı düzeyleri ve okula yabancılaşması; öğrenim görülen lisans programı, cinsiyet, yaş, öğrenim türü, sınıf düzeyi, milli sporcu olup olmadığı, not ortalaması, anne ve baba eğitim durumu, ailenin yaşadığı yerleşim merkezi, aile gelir durumu, kardeş sayısı, iş önceliği, iş deneyimi ve iş bulma ümidini sorgulayan değişkenlere göre karşılaştırılmış; hipotezler sonucuyla elde edilen verilerin analizlerine, elde edilen bulguların sonuçlara ve sonuçlardan sonra önerilere yer verilmiştir.

Üniversite öğrencilerinde işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma vardır hipotezleri doğrulanmıştır. Öğrencilerin işsizlik kaygısı yaşama nedenleri, dört alt boyut altında incelenmiştir. Bunlar: ekonomideki istihdam daralması, çevresel ve sosyal baskı, kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği, niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği boyutlarıdır. Öğrencilerin okula yabancılaşma nedenleri, dört alt boyut altında incelenmiştir. Bunlar: güçsüzlük, kuralsızlık, soyutlanmışlık ve anlamsızlık boyutlarıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılında yayınlanan raporuna göre, herhangi bir işte çalışmayanların sayısının 1 milyon 350 bine ulaşmıştır. Bu rakamlar, Türkiye'de üniversite mezunu olup da herhangi bir işte çalışmayanların sayısıdır ve ek olarak çalışmak istemeyenlerin sayısı ve herhangi bir iş bulma ümidi olmayan üniversite mezunu sayısı ise

son bir yılda 565 bin arttığını bildirmiştir. Özetle, çalışmak isteyip istihdamda yeterince yer almama söz konusudur.

Üniversite’de öğrenim görmekte olan öğrencilerin işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşmaları arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırmadan elde edilen bulgular üniversiteli gençlerin işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma ilişkilerinin düzeyleri yaş değişkeni ve ikamet durumu düzeylerine göre yapılan analiz sonucu ölçek toplamları ve tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Yani yaş değişkeni ve ikamet durumu değişkenleri işsizlik kaygısına ve okula yabancılaşmaya etkisi söz konusu değildir. Yaş değişkeni ve kalınan yer sonucuyla doğru orantılı bir araştırma sonucu da Ekici ve Kurt (2012), tarafından yapılan, öğrencilerin KPSS’ye yönelik kaygıları araştırılmıştır. Bu araştırma Fen-Edebiyat ve Eğitim Fakültesi Biyoloji bölümü öğrencilerine yapılmıştır. Sonuç olarak, öğrencilerin yaş değişkeni faktörlerine göre kaygı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Aynı durum öğrencilerin barınma yerlerine göre kaygı düzeylerinin sonuçlarıyla doğru orantılıdır. Öğrencilerin barınma yerlerine göre kaygı düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Bu durum araştırma bulgularıyla aynı sonucu vermiştir.

İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında yapılan analiz sonucu sadece öğrenci yabancılaşma ölçeğinin soyutlanmışlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. Bu sonuçlara göre de kadın katılımcıların soyutlanmışlık düzeyleri erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu Türkiye’de üniversite öğrencilerinin işsizlik kaygılarına ilişkin yapılan diğer çalışmaların bulgularıyla da tutarlık göstermektedir. Tunçsiper ve diğerleri (2012), Dursun ve Aytaç (2009), Tekin ve Korkmaz (2016) ile Çakmak ve Hevedanlı (2005) tarafından yapılan çalışmalarda kadın üniversite öğrencilerinin işsizlik kaygı düzeyleri erkek öğrencilerinkinden yüksek bulunmuştur.

İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile öğrencilerin bölümleri ile işsizlik kaygısı ölçeğinde Çevresel ve sosyal baskı alt boyutu dışında tüm değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi alt boyutunda spor yöneticiliği ve rekreasyon eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinden daha yüksek olduğu; Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği boyutunda Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu; işsizlik kaygısı toplam puanı ve Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği boyutunda Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor

öğretmenliği öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu ve spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin puanlarının Antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır.

İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma Düzeyleri ile gelir durumu ve gelir durumunun tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. Ölçek toplam puanı, İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi, Çevresel ve sosyal baskı ve Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği alt boyutlarında gelir durumu kötü olan katılımcıların puanlarının gelir durumu orta ve iyi olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu; Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği boyutunda gelir durumu orta ve kötü olan katılımcıların puanlarının gelir durumu iyi olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gelir durumu değişkeni ile öğrenci yabancılaşma ölçeği arasında yapılan analizde ise sadece soyutlanmışlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. Soyutlanmışlık alt boyutunda iyi bir gelir durumuna sahip olan öğrencilerin puanlarının kötü bir gelir duruma sahip olan öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Araştırma sonucuyla doğru orantılı olan Tekin Tayfun ve Korkmaz (2016)'ın yapmış olduğu araştırma sonucunda işsizlik kaygısı yüksek olan öğrencilerin toplam aylık gelirinin düşük olduğu sonucuna varılmaktadır.

Kardeş sayısı değişkeni ile İşsizlik Kaygısı ölçeğinin sadece Çevresel ve sosyal baskı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. Çevresel ve sosyal baskı alt boyutunda dört kardeş olan katılımcıların puanlarının iki kardeş olan katılımcıların puanlarının gelir durumu iyi olan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırmada, iş deneyimine sahip olma ile İşsizlik Kaygısı ölçeği Niteliksel bilgi beceri eksikliği alt boyutunda daha önce iş deneyimi olmayan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. İş deneyimine sahip olma ile Okula yabancılaşma ölçeği soyutlanmışlık alt boyutunda daha önce iş deneyimi olmayan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. İşsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişki düzeyinde daha önce iş deneyimi olmayan öğrencilerin daha önce iş deneyimi olan öğrencilere göre iş bulma ümidi konusunda işsizlik kaygısı yaşamadığı görülmektedir. Bu araştırmayı destekler nitelikte araştırmalar mevcuttur bunlar, Tekin ve Korkmaz (2016)'ın araştırmasında, iş deneyimi olan öğrenciler fazladır buna rağmen iş deneyiminin işsizlik kaygısına etkisinin söz konusu olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Dursun ve Aytaç (2009)'ın yılında yaptığı araştırma sonucunda ise, herhangi bir iş

deneyimi olup kısa süreli de olsa işgücü piyasasında yer alan öğrencilerin kaygı ve umutsuzluk düzeyinin daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eğitimin işsiz kalma riskini uzun vadede düşürdüğü söylenir fakat Türkiye’de buna rağmen istihdam olanaklarının düşük olduğu gözlemlenmektedir. Eğitimli yeni mezun gençlerin istihdam olanakları düşük seviyelerdedir. Bu noktada eğitim hayatı biten mezunların istihdama geçişini kolaylaştıracak kurum ve politikalara ihtiyacı vardır çünkü örgün eğitim sisteminde edinilen niteliklerle işgücü piyasasının ihtiyaçları uyusmalıdır (Yentürk ve Başlevent, 2007).

Mezuniyet yaklaştıkça iş bulmanın önemi ve gerekliliği mezuniyet yaklaştıkça daha da önemli hale gelir ve bunu her öğrenci bilir. İş deneyimine sahip olma ile İşsizlik Kaygısı ve Öğrenci Yabancılaşma toplam puanları ve istatistiksel olarak tüm alt boyutlarda istatistiksel anlamlı farklılıklar görülmektedir. İş deneyimine sahip olma ölçeği ve tüm alt boyutlarda ve öğrenci yabancılaşma ölçeği güçsüzlük alt boyutu dışında ölçek toplam puanı ve alt boyutlarında iş bulma ümidi olmayan katılımcıların puanlarının iş bulma ümidi olan katılımcılara göre puanlarının daha yüksek olduğu; öğrenci yabancılaşma ölçeği güçsüzlük alt boyutunda ise iş bulma ümidi olan katılımcıların puanlarının iş bulma ümidi olmayan katılımcılara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Dursun ve Aytaç’ın (2009) yılında yapmış olduğu bir çalışmada üniversite son sınıf öğrencilerinin sonuçları bu araştırma sonucunu destekler nitelikte olup, mezun olduktan sonra iş bulma konusunda ümidi olmayan öğrencilerin sürekli ve durumluk kaygı ile umutsuzluk düzeyleri, iş bulma konusunda ümidi olanlara göre oldukça yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların işsizlik kaygı düzeylerine yönelik tanımlayıcı değerlerine bakıldığında ölçek toplamı ve tüm alt boyutlarda orta düzeyde olduğu görülürken en yüksek ortalamaya sahip değişkenin istihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi boyutunda olduğu görülmektedir. Öğrenci okula yabancılaşma ölçeği toplam puanı ve tüm alt boyutlarda ise tüm öğrencilerin okula yabancılaşma düzeyinin orta düzeyde olduğu ve en yüksek ortalamaya sahip değişkenin güçsüzlük alt boyutunda olduğu görülmektedir.

İşsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada İşsizlik kaygısının okula yabancılaşma üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin okula yabancılaşma ile İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı okula yabancılaşma ile Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu okula yabancılaşma ile Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği

arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu okula yabancılaşma ile Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, okula yabancılaşma ile işsizlik kaygısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın Güçsüzlük boyutu sonuçlarına göre ise İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunamamıştır. Okula yabancılaşmanın Güçsüzlük boyutu sonuçlarına göre Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde, düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu gözlemlenmektedir, Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde, düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, işsizlik kaygısı ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın Kuralsızlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, işsizlik kaygısı ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın Soyutlanmışlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, işsizlik kaygısı ile pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Okula yabancılaşmanın anlamsızlık boyutu ile; İstihdamdaki daralma ve iş gücü ihtiyacındaki azalmanın etkisi arasında arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Çevresel ve sosyal baskı arasında pozitif yönde düşük düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Kişisel karamsarlık ve özgüven eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, Niteliksel olarak bilgi ve beceri eksikliği ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu, işsizlik kaygısı ile pozitif yönde orta düzeyde ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

İşsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırmada İşsizlik kaygısının okula yabancılaşma üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Bu araştırma sonuçlarına dayanarak üniversite öğrencilerinin işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşması üzerine gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik şu öneriler sunulabilir: İşsizlik gibi yıpratıcı ve çok boyutlu bir sorundur ve bu sorunun üstesinden gelmek için gençlerin bireysel çabalarının yetersiz kaldığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle hükümet politikalarının genç işgücü istihdam konusunda olanakları arttırılmalıdır. Bu hükümet politikalarının geliştirilmesi üniversite yönetimiyle birlikte olmalıdır, çünkü eğitimin niteliği ile hükümetin genç işgücü istihdam olanakları arasında doğru orantılı bir ilişki olmalıdır. Elbette bu sorun için tek bir çözüm yolu yoktur. Bu nedenle birden fazla çözüm yolu geliştirilerek bu sorun ele alınmalıdır.

Eğitim sistem müfredatları bugünün iş piyasasının ihtiyaçları ile uyumlu olmalı ve beceri talebi ve arzı arasındaki uyum iyileştirilmelidir. İş gücü piyasası için yeterli beceriye sahip eğitim sistemiyle harmanlanmış gençler yetiştirilmelidir. Mesleki eğitim ve öğretimde bu doğrultuda çok önemli bir noktadadır çünkü akademik ve mesleki yeterliliklere sahip işgücü piyasası için daha dengeli bir profil edilebilir.

İşsizlik sorunu, gençlerin hatası değildir ve bu sorun karşısında yalnız olmadıklarını bilmeleri gerekmektedir. İşsizlik sorunu gençlerin hatası değildir ama bu sorun karşısında işsizlik kaygısı yaşayabilirler bu kaygıyı gidermek için her fırsatı değerlendirmelidirler. Yaşanılan kaygı düzeyi kişiyi olumsuz etkilediğinde ve huzursuz hissettirdiğinde psikolog veya psikiyatristlerden yardım almaları gerekmektedir ve önerilir. Psikolog veya psikiyatristlerden yardım almak gençlerin daha sağlıklı karar almalarına neden olacaktır ve iş bulma sürecinde olumlu yönde etkileyecektir. Aynı zamanda gençlerin kişisel gelişimlerini devam ettirme konusunda fayda sağlayacaktır ve kişisel gelişimleri için beceri kazanmaları olumlu yönde olacaktır.

Psikolog veya psikiyatristlerden yardım alma hususunun dışında üniversitelerin bünyesinde kurulacak danışmanlık merkezleri işsizlik kaygısı yaşayan öğrencilere psikolojik destek verebilir ve iş arama motivasyonu sağlayabilir. Genç işsizliğini konu eden alan yazında

az miktarda çalışma bulunmaktadır. Genç nüfus üzerindeki işsizliğin etkilerini konu edecek çalışmalara ihtiyaç vardır. Özellikle boylamsal çalışmaların yapılması faydalı olacaktır çünkü işsizliği yıllar içinde ele alabilmek ve buna bağlı yaşanan kaygının etkisini belirlemek, boylamsal çalışmalar aracılığıyla daha da netleşip fayda sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Abacı, R. ve Kalkan, M. (1996). The Correlation Between Teacher's Pupil Control İdeology and Burnout. *The 20 th International Conference of the Stressand Anxiety Research Society*, Cracow: Poland.
- Akgün, A., Gönen, S., Aydın, M. (2007). İlköğretim Fen ve Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 283 – 299.
- Alper, Y., Bayraktar, E., Karaçam, Ö. (2001). *Herkes için psikiyatri sorunlar ve öneriler*, Gendaş Yayınları, İstanbul: 2001, s. 169.
- Ansal, H. , Küçükçiftçi, S. , Onaran, Ö., Orbay, B. Z. (2000). *Türkiye emek piyasasının yapısı ve işsizlik*. Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul: Numune Matbaacılık.
- Ata, N. (2007). *Türkiye 'de işgücü piyasasının yapısı ve genç işsizlik*, TİSK Akademi, Özel Sayı 2:1.
- Ataman, B. C. (1999). *İşgücü Piyasası ve İstihdam Politikalarının Temel Prensipleri*, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.
- Ataş, Ö., Ayık, A. (2013). *Öğretmen adaylarında okula yabancılaşma*. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8(8).
- Atkinson, R. L. (2010). *Psikolojiye giriş (Özgün adı: Hilgard's introduction to psychology 12 th edition)*, Çeviri: Yavuz Alogan, Arkadaş Yayınevi, Ankara, s. 532.
- Aydın, M. (2005). *Eğitim yönetimi*. 7. Baskı, Ankara: Hatiboğlu Yayınları,
- Başaran, İ. E. (1998). *Yönetimde insan ilişkileri: Yönetimsel davranış*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Başaran, İ. E. (2000). *Örgütsel davranış*. 3. Baskı. Ankara: Feryal Matbaası
- Baymur, F. (1990). *Genel Psikoloji*, İstanbul: İnkilap Yayınları.
- Bottomore, T. (1991). *Marxist düşünce sözlüğü*, (Çev. M. Tuncay), İstanbul: İletişim Yayınları.

- Budak, S. (2000). *Psikoloji sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Kitabevi Yayınları.
- Bulut, V. (2011). *Türkiye’de işsizlik süresini etkileyen faktörlerin yaşam çözümlemesi ile incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, s. 9- 10.
- Bronfenbrenner, U. (1986). *Alienation and the four worlds of childhood*. Phi Delta Kappan, 67, 430-436.
- Çağlar, Ç. (2012). *Öğrenci yabancılaşma ölçeği’nin geliştirilmesi*. Eğitim ve Bilim, 37(166), 195-205.
- Çakmak, Ö., Hevedanlı, M. (2004). *Biyoloji öğretmen adaylarının kaygılarını etkileyen etmenler*, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Malatya.
- Calabrese, R. L., Seldin, C. A. (1987). *A contextual analysis of alienation among school constituencies*. Urban Education, 22(2), 227-37.
- Calabrese, R. L. ve Raymond, E. J. (2001). Alienation: Its Impact on Adolescents from Stable Environments. *The Journal of Psychology*, 123(4), 397-404.
- Celep, B. (2008). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin işe yabancılaşması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Çelik, O.T. (2020). Üniversiteye Yabancılaşmanın Cinsiyet, Bölüm Seçme Kararı, Akademik Performans ve Akademik Öz-yeterlik Açısından Yordanması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2): 813-826.
- Çerez, H. (2004). *An application model of total quality management and strategic planning for sports management departments of physical education and sports schools*. The 10th europe congress and the 8th international sports science congress, Antalya, Turkey.
- Çetinkaya, E. (2010). Genç İşsizliğin Teorik Açıklamalar, İstanbul Üniversitesi, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 58, 2010,45-57.
- Cevizci, A. (2010). *Felsefeye giriş*, İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Çolakoğlu, T., Kanyılmaz P. E., Gezer A. G. (2017). İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin işsizlik kaygısı üzerine bir araştırma: Biga İİBF örneği. *The International of Innovative Approaches in Social Sciences*.
- Costin F, Draguns, J.G. (1989). *Abnormal psychology*. Patterns, issues, interventions, New York: John Wileyand SonsInc.

- Cüceloğlu, D. (1994). İnsan ve davranışı. psikolojinin temel kavramları. İstanbul: Remzi Kitabevi,
- Dağ, İ. (1999). Psikolojinin Işığında Kaygı. *Doğu Batı Düşünce Dergisi*. (6). 181-189.
- Davis, K. (1984). İşletmelerde insan davranışı. (Çev.: Kemal Tosun ve Diğerleri). İstanbul: İ.Ü. Yayınevi,
- Davison, D. C. ve Neale J. M. (2004). *Anormal psikolojisi*. (Birinci basım). Ankara: Türk Psikologları Derneği Yayınları.
- Dean, D. G. (1961). Alienation: Its Meaning and Measurement. *American Sociological Review*, 26(5), 753-758.
- Dereli, N. (1992). *İlk kez kalıcı pacemaker yerleştirilen hastalara uygulanan programlanmış eğitimin hastanın anksiyete düzeyine olan etkisinin incelenmesi*, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir, s. 1-7.
- Deren, S. (1999). Angst ve Ölümlülük. *Doğu Batı Düşünce Dergisi*. (6). 111-126.
- Durukan, K. A., & Öncel, S. Y. (2013). Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı Durumunun Değerlendirilmesi, *Kırkkale Üniversitesi Bilimde Gelişmeler Dergisi*, 2(1), 108-117.
- Dursun, S., Ataç, S. (2009). Üniversite Öğrencileri Arasında İşsizlik Kaygısı. *Uludađ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakóltesi Dergisi*, 28 (1), 73-74.
- Eckert, P. (1989). *Jocks and burnouts: Social categories and identity in the high school*. New York: Teachers College Press
- Elma, C. (2003). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin işe yabancılaşması (Ankara ili örneği)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Ergun, M. (1987). Türkiye' de Öğretmen Yetiřtirme Çalışmalarının Geliřmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 2, 10-18.
- Erjem, Y. (2005). Eğitimde Yabancılaşma Olgusu ve Öğretmen: Lise Öğretmenleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 395-415.
- Ersel, B. (1999). *.Ulusal basında istihdam ve işsizlik sorunları*. Mercek, 14, 52- 67.
- Ersoy-Kart, M., Erdost, H. E. (2008). *Unemployment Worries Among Turkish University Students, Social Behavior and Personality*, 36 (2), 275–288.

- Eryılmaz, A., Burgaz, B. (2011). *Özel ve resmi lise öğretmenlerinin örgütsel yabancılaşma düzeyleri*. Eğitim ve Bilim, 36(161).
- Eurostat, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ity_public/3-31012012-ap/en/3-31012012-ap-en.pdf).
- Fettahlıoğlu, T. (2006). *Örgütlerde yabancılaşmanın yönetimi: kahramanmaraş özel işletme ve kamu kuruluşlarında karşılaştırmalı bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Fınıfıter, Ada W. (1972) Alienation and the social system. Inc. Geyer, F. (2001). *Alienation. Sociology of Ininternational Encyclopaedia of the Socialand Behavioal Sciences, 1*, New York: John WileyandSons, 388-392.
- Gençtan, E. (2003). *Psikodinamik psikiyatri ve normaldışı davranışlar*, 16. Basım, İstanbul: Metis Yayınları.
- Geyer, F. (2001). Alienation. *Sociology of In international Encyclopaedia of the Social and Behavioal Sciences*, 1, 388-392.
- Güçlü, A., Uzun, E., Uzun, S., Yolsal, Ü. (2002). *Sarp Erk Ulaş Felsefe Sözlüğü*. (Birinci basım). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Güleç, C., Köroğlu, E. (1997). *Psikiyatri temel kitabı*. HYB.
- Heath, D. H. (1970). *Student alienation and school*. The School Review, 78(4), 515-528.
- Horney, K. (1950). *Neurosis and human growth*. New York: W. W. Norton and Company.
- Hyman, I. ve Snook, P. (2000). Student Alienation Syndrome: Theory, Assessment and Application. *Paper presented at the 108th National Convention of the American Psychological Association*, Washington: Augustus 6.
- Uluslar arası Çalışma Örgütü. [ILO]. (2016). *World Employment and Social Outlook. Trendsfor Youth 2016* http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_513739.pdf (25-12-2016).
- İnal, K. (1992). Bazı ParaDigmalarda Eğitim ve Özgürlük İlişkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. c.27 sayı:1, 18 Mart 2008, from. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/501/6020pdf>.
- İnal, K. (2004). *Eğitim ve iktidar, Türkiye’de ders kitaplarında demokratik ve milliyetçi değerler*, Ankara: Ütopya Yayınevi.

- Johnstone, M. (1989). *Stress in teaching. an overview of research. midlothian: the scottish council for research in education*. SCRE Publication.
- Karabıyık, İ. (2009). Türkiye’de İşsizliği Doğuran Nedenler ve İşsizliğin Yapısı. *Aksaray Üniversitesi İİBF Dergisi*, c. 1, S. 2, s. 197.
- Katıtaş, S. (2012). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinde okula yabancılaşma ve okulu bırakma eğilimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Karagöl, E.T., Akgeyik, T. (2010). *Türkiye’de istihdam durumu: genel eğilimler*.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N., Peker, B. (2020). Öğretmen Adayları Senkron Uzaktan Eğitime Nasıl Bakıyor? Bir Anket Çalışması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(53), 1262-1274.
- Kılıçbay, M.E. (1999). Uygarlığın Ödülü Olarak Kaygı. *Doğu Batı Dergisi*, Ankara.
- Kierkegaard, S. (2004). *Kaygı kavramı*. (Çev. Vefa Taşdelen). (Birinci basım). Ankara: Hece Yayınları
- Koçak, O., Çepni, S. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Çalışma Hayatına Dair Beklentilerinin Değerlendirilmesi: Yalova Üniversitesi Öğrencileri Örneği, *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 6(1), 241-265.
- Köknel, Ö. (1982). *Kaygıdan mutluluğa kişilik*. Altın Kitaplar Matbaası, İstanbul, s.159.
- Köknel Ö. (1997). *Kaygıdan mutluluğa kişilik*. 14. Baskı, Altın Kitaplar Yayın Evi, İstanbul.
- Liazos, A. (1978). *School, alienation, and delinquency*. *Crime&Delinquency*, 355-370.
- Lök, S., İnce, A., Lök, N. (2008). “Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu Özel Yetenek Sınavına Girecek Adayların Kaygı Durumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Niğde, c. 2, S. 2., s. 122.
- Mau, R.Y. (1992). The Validity and Devolution of A Concept: Student Alienation. *Journal of Adolescence*, 27, 721-741.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü*. (Çev: Osman Akın hay, Derya Kömürcü). Ankara: Bilim ve Sanat Kitabevi Yayınları.
- Miller, S.E., Leinhardt, G., Zigmond, N. (1988). Influencing Engagement Through Accommodation: An Ethnographic Study of At-risk Students. *American Educational Research Journal*, 25, 465-487.

- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2014). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2015). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2016). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2017). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2019). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2020). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2021). *Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Kılavuzu*.
- Mitrakos, T., Cholezas, I., Tsakloglou, P. (2010). *Determinants of youth unemployment in Greece, with emphasis on tertiary education graduates*. Economic Bulletin of the Bank of Greece 33, pp.
- Murat, S., Şahin, L. (2011). *Gençlerin istihdamı/işsizliği bakımından türk eğitim sisteminin değerlendirilmesi*. Çalışma ve Toplum, 93-135.
- O'Higgins, N. (1997). *The challenge of youth unemployment*. Action Programme on Youth Unemployment, p. 54.
- Okur, A. (2016). *Türkiye'de genç işsizliği ve nedenleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Olsen, E. (1969). *Two categories of political alienation*. pages 288-299
- Öner, N., Le Compte, A. (1983). *Durumluk ve sürekli kaygı envanteri el kitabı*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Önocak, D. (2008). *İşsizlik sürecinin bireyler üzerindeki psikolojik ve sosyo-ekonomik etkileri: Sivas örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Özdemir, S., Ersöz, H. Y., Sarıoğlu, İ. (2006). *İşsizlik sorununun çözümünde kobi'lerin desteklenmesi*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası.
- Özsöz, M. (2012). *İşsizlik: Küreselleşen ve kronikleşen sorun, ikv değerlendirme notu*. İktisadi Kalkınma Vakfı, S.47, s. 16.
- Özusta, Ş. (1995). *Çocuklar için Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri Uyarlama, Geçerlilik ve*

- Güvenirlilik Çalışması, *Türk Psikoloji Dergisi*, c. 10, S. 34, ss. 32-44,
- Poyraz, T. (2003). Üniversite Gençliğinin Güncel Sorunlara Bakışı: H.Ü. Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, c. 20, S. 1, s. 29-30.
- Püsküllüoğlu, A. (2000). *Arkadaş türkçe sözlük*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Sanberk, İ. (2003). *Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Segal, J. (1999). *Korkusuz yaşamak*. Çev.Levent Kartal, 2. Basım, İstanbul: Okyanus Yayıncılık, 1999.
- Seeman, M. (1959). On the Meaning of Alienation. *American Sociological Review*, 24(6), 783- 791. 15 Nisan 2008, from <http://www.jstor.org/stable/2088565>.
- Shoho, A.R., Katims, D.S. (1998). Perceptions of Alienation Among Special and General Education Teachers. *Annual Meeting of the American Educational Research Association*, 14 April 1998, San Diego, CA. www.eric. .ed.gov. ED: 419319.
- Sidorkin, A. M. (2004). *Intheevent of learning: Alienation and participative thinking in education*. *Educational Theory*, 54(3), 251-262.
- Silah, M. (2005). *Endüstride çalışma psikolojisi*. 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Spielberg, C. D. (1971). *Theory and Research on Anxiety. Anxiety and behavior (third ed.)* Edit. C. D. Spielberg. New York: Academic Press Inc.
- Stack, G. J. (1991). Alienation: The Concept and Its Reception. *The Review of Metaphysics*, 44(3), 651-653.
- Sullivan, H.S. (2003). *Psikolojik Bozuklukların Temelleri*. Yeryüzü Yayınevi, Ankara: s.50Spielberg, C. D. (1971). *Theory and research on anxiety. Anxiety and behavior* Edit. C.D.
- Şimşek, M. Ş., Akgemci, T., Çelik, A. (2003). *Davranış bilimlerine giriş ve örgütlerde davranış*. 3. Baskı. Konya: Adım Matbaacılık ve Ofset.
- Taşçı, M., Darıcı, B. (2009). Türkiye’de İşsizliğin Mikro Veri ile Farklı Tanımlar Altında, Cinsiyet Ayrımına Göre Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 140-159.
- Tekin, A. N. (2005). *Üniversite Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı: SDÜ Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

- Tektaş, N. (2014). Üniversite Mezunlarının Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Dr. Mehmet YILDIZ Özel Sayısı*, Konya: (243-253).
- Tezcan, M. (1983). Eğitimde Yabancılaşma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 16(1), 245-254.
- Tolan, B. (1980). *Çağdaş toplumun bunalımı anomi ve yabancılaşma*. Ankara: Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları.
- Turgut, M., Gökyürek, B., Yenel, F. İ. (2004). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarındaki Antrenörlük Eğitimi Ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Bu Bölümleri Seçme Nedenleri Ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma”, *G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 5, Sayı 1, ss.91-99.
- Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK]. (2017). *Hane Halkı İşgücü İstatistikleri, 2017 Mart Dönemi Sonuçları*. <http://www.tuik.gov.tr/>.
- Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK]. (2021). <http://www.tuik.gov.tr/>,
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu yayınevi, Ankara: s. 1363.
- Türk, T. (2013). *Ortaöğretim öğrencilerinde duygusal istismar, disiplin cezaları ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: Türkiye.
- Üngüren, E. (2007). *Lise ve üniversitelerde turizm eğitimi alan öğrencilerin umutsuzluk ve kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi: Antalya’da bir uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Warner, B.S., Weist, M.D., Krulak, A. (1999). *Risk factors for school violence*. *Urban Education*, (34) 1, 52-68.
- Watson D., Tellegen A. (1985). *Toward a consensual structure of mood*. *Psychological Bulletin*, 98:219-235.
- Yakut, S. (2020). *Yabancılaşma (Psiko-Sosyal Bir Bakış)*. Ankara: İksad Yayınları.

- Yapıcı, M. (2004). Eğitim ve Yabancılaşma. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. from <http://www.insanbilimleri.com>.
- Yavuzer, H., Demir, İ., Meşeci, F., Sertelin, Ç. (2005). Günümüz Gençliğinin Gelecek Beklentileri, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 93-103.
- Yıldız, S. M. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Veren Yükseköğretim Kurumları ve İstihdam Durumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 651-656.
- Yılmaz, S., Sarpkaya, P. (2009). Eğitim Örgütlerinde Yabancılaşma ve Yönetimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 314-333.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi. [YÖK]. (2021). <http://istatistik.yok.gov.tr/>,
- Yüksek, Ö.U. (2006). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okula yabancılaşma düzeylerine etki eden sosyo-demografik değişkenlerin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yüksel, İ. (2003). İşsizliğin Psiko-Sosyal Sonuçlarının İncelenmesi (Ankara Örneği). *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4 (2): 21-38.

EKLER

Ek 1. Tez İzin Yazıları

ADÜ Evrak Tarih ve Sayısı: 14.04.2021-24914

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu

Sayı :E-21347915-050.04.04-24914
Konu :2021/007 nolu Etik Kurul Başvurunuz
Hk.

Sayın Doç. Dr. Murat ÖZMADEN
Öğretim Üyesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'nun 09.04.2021 tarihinde yapılan 06 sayılı olağan toplantısında çalışmanıza onay verilmiş olup çalışmanıza ilgili alınan III nolu karar aşağıda sunulmuştur. Bilgilerinize sunarım.

Prof. Dr. Turhan DOST
Kurul Başkanı

Ek:Kurul Kararı (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSFK15JVKE Pin Kodu :26972

Belge Takip Adresi : <https://ebys.adu.edu.tr/enVision/Dogrula/BSFK15JVKE>

Adres:Merkez Kampüs Enstitüler Binası Efeler/AYDIN

Telefon:0256 214 47 45 Faks:0256 214 66 87

e-Posta:saglikbilimleri@adu.edu.tr Web:akademik.adu.edu.tr/enstitu/saglik/
Kep Adresi:adnanmenderesuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Orkun ERKAYIRAN

Unvanı: Raporör

Tel No: 2910

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı :E-47751432-044-29365
Konu :Anket İzni

Sayın Doç. Dr. Murat ÖZMADEN
Öğretim Üyesi

İlgi : 22.04.2021 tarihli ve 1005 sayılı yazınız.

İlgi yazınız üzerine, danışmanı olduğunuz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Leyla KAYA'nın, 2020-2021 Eğitim Öğretim Bahar Yarıyılında fakültemizde online anket uygulaması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSNK238FY5 Pin Kodu :91652

Belge Takip Adresi : <https://ebys.adu.edu.tr/enVision/Dogrula/BSNK238FY5>

Adres:ADÜ Merkez Kampüs Aytepe Mevkii 09100 Efeler/AYDIN

Telefon:0256 315 35 38 Faks:0256 315 35 31

e-Posta:besyo@adu.edu.tr Web:akademik.adu.edu.tr/fakulte/spor/

Kep Adresi:adnanmenderesuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Sevda KAYAALP

Unvanı: Personel

Tel No: 4707

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 2. Anket Formları

Bu anket, Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı Doç. Dr. Murat ÖZMADEN danışmanlığında hazırlanmakta olan tez kapsamında kullanılacaktır. Bu çalışmadan elde edilen veriler bilimsel çalışmalara katkı sağlayacak ve çalışmadan elde edilen verilerin kesinlikle gizli tutulacaktır. Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde işsizlik kaygısı ve okula yabancılaşma arasındaki ilişkinin incelenmesi için planlanmıştır. (İletişim için: Leyla KAYA, kayaleyla507@gmail.com)

1. İşsizlik Kaygı Düzeyi Anketi

I. Araştırma sorularını dikkatle okuyarak objektif bir görüşle size en uygun seçeneği (x) işaretleyiniz.

Önemlilik Düzeyi						
1. Tamamen Katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Orta Düzeyde Katılıyorum 4. Katılıyorum 5. Tamamen Katılıyorum						
1.	Kendimi gelecekte çalışmak istediğim alanla ilgili bilgi ve beceri sahibi olarak göremiyorum.	1	2	3	4	5
2.	Türkiye’ de eğitilmiş genç işgücünün işsizlik oranlarının yüksek seyretmesi iş bulma ümidimi kırmaktadır.	1	2	3	4	5
3.	Okuduğum bölümle ilgili istihdam olanaklarının yeterli olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4.	Eğitimim sonrası sanırım bu hayata tutunamayacağım.	1	2	3	4	5
5.	Gelecekte iş yaşantımı ve meslek sahibi olmayı bir muamma olarak görüyorum.	1	2	3	4	5
6.	Hayattan beklediğim şeylere kavuşabileceğimi ummuyorum.	1	2	3	4	5
7.	Yakın gelecekte bir insan kaynağı olarak, önümü göremiyorum.	1	2	3	4	5
8.	Yapmak istediğim meslekte işgücü ihtiyacının azalması beni korkutuyor.	1	2	3	4	5
9.	Türkiye’ de mezun olacağım bölümle ilgili iş olanakları kısıtlıdır.	1	2	3	4	5
10.	Yakın arkadaşlarımda işsizlik kaygıları bana da işsiz kalabileceğimi düşündürmektedir.	1	2	3	4	5
11.	KPSS, TUS, ALES gibi sınavlar veya formasyon almam iş ya da işsizlik hayatımın başlangıcıdır.	1	2	3	4	5
12.	Ülkemizde istihdam olanaklarının eğitilmiş gençler için az olması iş bulamayacağımı düşündürmektedir.	1	2	3	4	5
13.	Şimdiki hayatıma oranla istikbalde daha mutlu olacağımı umuyorum.	1	2	3	4	5
14.	Aldığım eğitim gelecekteki mesleğim için yetersiz kalabilir.	1	2	3	4	5
15.	İlerde çalışmak istediğim sektörün gittikçe daraldığını görüyorum.	1	2	3	4	5
16.	Yakın çevremde üniversiteyi bitirdikten sonra işsiz kalmaları neden okuduğumu sorgulatmakta, nasılsa iş yok düşüncesiyle okulu bırakmayı düşündürmektedir.	1	2	3	4	5
17.	Ailemden yakın gelecekte meslek sahibi olmam için bir baskı görüyorum.	1	2	3	4	5
18.	İşsiz kalmamın çevrem karşı itibarımı yitireceğimden ve gittikçe içime kapanmaya başlayacağımdan endişe ederim.	1	2	3	4	5

19.	Sağlam bir işim olması için sanırım lisansüstü eğitim almam gerekecek.	1	2	3	4	5
20.	Bu gidişle meslek sahibi olabilmem için yeni bir bölüm daha okumam gerekecek.	1	2	3	4	5
21.	Kendimi nitelikli bir işgücü olarak göremiyorum.	1	2	3	4	5
22.	Aldığım eğitimle ilişki mesleğin gelir olarak ihtiyaçlarımı karşılamayacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
23.	Sahip olduğum nitelikler ve almakta olduğum eğitimin iyi yerlere gelebilmem için yeterli değildir.	1	2	3	4	5
24.	Mezun olduktan sonra yakın zamanda (0-3) iş bulamam benim için bir travmadır.	1	2	3	4	5
25.	Yakın çevrem mezun olduktan sonra iş bulamama durumları bana da gelecekte iş bulamayacağımı düşündürmektedir.	1	2	3	4	5
26.	Yakın arkadaşlarımla yaşadığı işsizlik kaygısı beni de etkilemektedir.	1	2	3	4	5

2. Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği

Önemlilik Düzeyi						
1.Kesinlikle Katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4.Katılıyorum 5. Kesinlikle Katılıyorum						
1.	Bu okulda kime güveneceğimi bilemiyorum.	1	2	3	4	5
2.	Bu okuldan edindiğim bilgilerin beni geliştirdiğine inanıyorum.*	1	2	3	4	5
3.	Dersten kalmayacağımı bilsem bu dersler için çaba harcamazdım.	1	2	3	4	5
4.	Okulu bitirmek adına doğru bulmasam da birçok şeyi yapmak zorunda olduğumu hissediyorum.	1	2	3	4	5
5.	Okulda kendimi çok yalnız hissediyorum.	1	2	3	4	5
6.	Okuldan öğrendiklerim sayesinde daha etkili kararlar alabiliyorum.*	1	2	3	4	5
7.	Okuldaki arkadaşların sadece kendilerini düşünen bencil kişiler olduklarını düşünüyorum	1	2	3	4	5
8.	Bu okulda bulunduğum için kendimi şanslı görüyorum.*	1	2	3	4	5
9.	Okulda geçirdiğim zamanlar arttıkça kendime olan güvenim de artıyor.*	1	2	3	4	5
10.	Derslere devam etme zorunluluğunu anlamsız buluyorum	1	2	3	4	5
11.	Okul arkadaşlarıma güvenirim.*	1	2	3	4	5
12.	Bu günlerde okulda, beni anlayabilen, sorunları paylaşabileceğim arkadaş bulamıyorum.	1	2	3	4	5
13.	Okulda uygulanan disipline ilişkin düzenlemelerin çok katı olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
14.	Okula isteyerek değil koşullar bunu gerektirdiği için devam ediyorum.	1	2	3	4	5
15.	Okuldaki birçok uygulama saçma ve anlamsız gelse de mezun olmak için katlanmak zorundayım.	1	2	3	4	5
16.	Okulda öğrenilen bilgilerin yaşamı anlama ve yorumlamaya önemli katkısı olduğunu düşünüyorum.*	1	2	3	4	5
17.	Okulun özgürlüklerimi kısıtladığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
18.	Derslerde kendimi oyalayacak bir şeyler bulamazsam sıkıntıdan patlıyorum.	1	2	3	4	5
19.	Okuldaki kuralları anlamsız buluyorum.	1	2	3	4	5
20.	Bu okulda başarı elde etmenin önemli olduğunu düşünüyorum.*	1	2	3	4	5

* İşaretili maddeler tersten puanlanacaktır

3. Kişisel Bilgi Formu

Anket uygulamasına katılmak istiyor musunuz?

Hayır şikkını işaretlemeniz durumunda anket son bulacaktır.

Evet () Hayır ()

Cinsiyet

Kadın () Erkek ()

Bölüm

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ()

Antrenörlük Eğitimi ()

Spor Yöneticiliği ()

Rekreasyon ()

Ailenin Yaşadığı Yerleşim Merkezi

Köy/ Kasaba ()

İl/ İlçe ()

Sınıf

1.Sınıf ()

2.Sınıf ()

3.Sınıf ()

4.Sınıf ()

Ailenin Gelir Durumu (Aylık TL)

Çok Düşük ()

Düşük ()

Orta ()

Yüksek ()

Çok Yüksek ()

Milli sporcu olma durumu

Evet () Hayır ()

Kardeş Sayısı

.....

Akademik not ortalamanız (Sayısal olarak)

.....

İkamet durumunuz

Aileyle () Öğrenci Evi () Yurt ()

İş Önceliğiniz

Para kazanmak ()

Sosyal güvenceye sahip olmak ()

Statü sahibi olmak ()

Topluma yararlı olmak ()

Kendini gerçekleştirmek için bir araç ()

Diğer ()

İş Deneyiminiz

Var () Yok ()

İş Bulma Ümidiniz

Var () Yok ()

Anne Eğitim Durumunuz

İlkokul ()

Ortaokul ()

Lise ()

Önlisans/Lisans ve Lisansüstü ()

Baba Eğitim Durumunuz

İlkokul ()

Ortaokul ()

Lise ()

Önlisans/Lisans ve Lisansüstü ()

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİLİMSEL ETİK BEYANI

“Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı ve Okula Yabancılaşma Arasında İlişkinin İncelenmesi” başlıklı Yüksek Lisans tezindeki bütün bilgileri etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada, bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiz atıf yaptığımı bildiririm. İfade ettiklerimin aksi ortaya çıktığında ise her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.

Leyla KAYA

18/ 03 / 2022

ÖZ GEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Leyla KAYA

Doğum Yeri ve Yılı : Aydın/1995

Medeni Hali : Bekar

Eğitim Durumu

Lise Öğrenimi : Cumhuriyet Anadolu Lisesi (2009-2012)

Lisans Öğrenimi : Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü (2013-2017)

Yabancı Dil ve Düzeyi : İngilizce (İyi)